

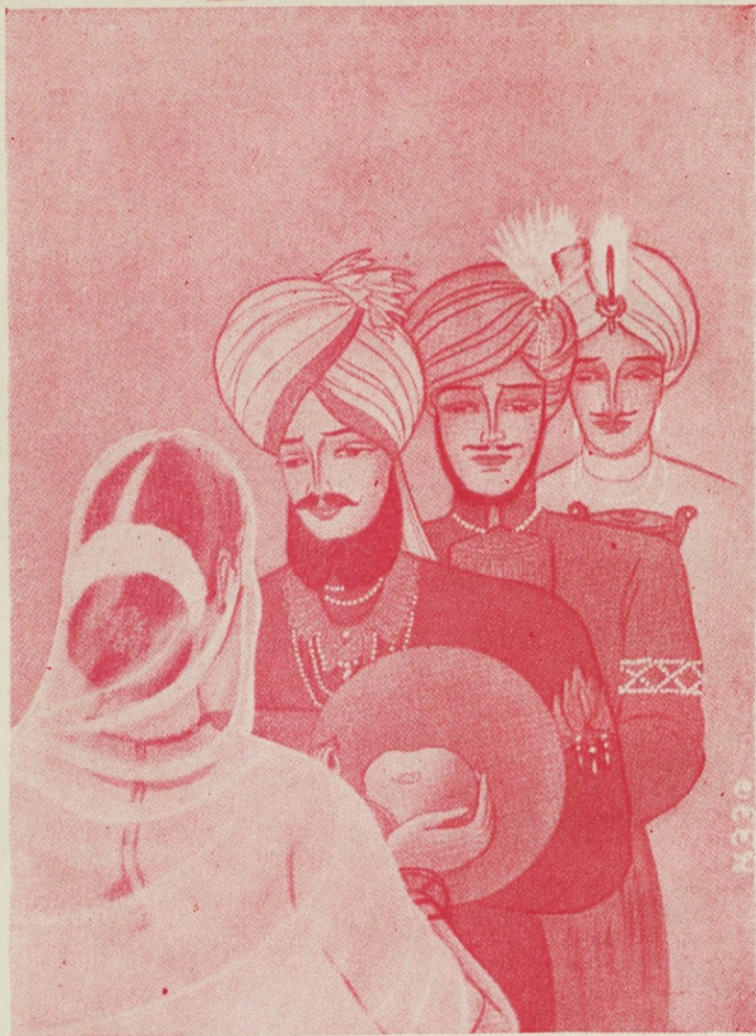
NAŠ BARAGA (Gorše) — Ob 90. letnici njegove smrti 19. I.

KATOLIŠKI MISIJONI
LAS MISIONES CATOLICAS
JANUAR 1958 - XXXII. 1

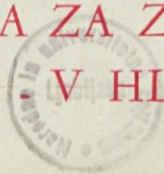
D 42321

42321
+

Sveti Trije Kralji — delo indijskega umetnika.

MODRI Z VZHODA ZA ZVEZDO HITE,
SINA NAJVIŠJEGA V HLEVCU DOBE...

PD 6057/1968

UREDNIKOVIMISIJONSKI ZAPISKI

V novi letnik

Začenjamo 32. letnik.

Nič posebno novega ne bo prinašal. Isti cilji, isti sodelavci. Še zunanja in notranja ureditev bosta skoraj enaki. Ali ni mogoče vnesti kaj svežine, več pestrosti? Seveda je mogoče, saj je misijonstvo ena najbolj raznolikih tvarin. A za pestrejšo in bogatejšo vsebino manjka uredniku in sodelavcem časa, za lepšo in bolj razgibano ureditev in zunanjo opremo pa manjka sredstev. Upajmo na boljše čase...

Naročnina, tiskovni sklad, novi naročniki

Že tako bi morali naročnino dvigniti, a se je za inozemstvo ne upamo, dočim jo za Argentino moramo za 15 pesov, tako da bo cel letnik 1958 za argentinske naročnike stal 60 pesov. Prosimo Vas, da vzamete to z razumevanjem na znanje! Vse ostale to je inozemske naročnike, ki ste v veliki večini, pa lepo prosimo, da namesto povziranja naročnine vsak po svojih močeh prispevate v tiskovni sklad. Vse, tako argentinske kot druge naročnike lista tudi prosimo, da nam skušajo pridobiti kaj novih naročnikov, kar menda le ne bi bilo tako težko izvedljivo, zlasti ker je list razmeroma zanimiv in poceni, pa ne še kaj dosti razširjen. Naj vsak pogleda okrog sebe in bo brž našel kakega resnega kandidata, katerega ne bo tako težko pridobiti, če se mu razloži vzvišeno poslanstvo našega lista. Prve številke novega letnika smo dali tiskati nekoliko več prav v ta namen. Lepo prosimo, izkažite se, pridobite nam novih naročnikov; le s povečanjem števila naročnikov moremo izboljšati naš list.

Pozdrav in blagoslov visokega pokrovitelja Slovenske misijonske zveze, škofa Gregorija Rožmana.

Prav v času, ko smo pripravljali tvarino za novi letnik, nam je prišlo pismo

pokrovitelja Slov. misijonske zveze, v katerem se zahvaljuje za naše čestitke k njegovemu zlatomašniškemu jubileju. Takole se glasi besedilo škofovega pisma:

Večna hvala Bogu za milost petdesetletnega mašništva, Vam pa naj Gospod Jezus povrne vse dobre želje, molitve, darove in žrtve, ki ste jih Njemu zame darovali. — Vsak dan bom pri sveti maši Vas in Vaše namene Jezusu izročil in Ga prosil, naj Vas podpira z močnimi milostmi. — Skupno pa prosimo Gospoda žetve, naj pošlje zadostno število vrednih delavcev na svojo žetev. — Vam in po Vas Misijonski zvezi in Baragovi zvezi — Pozdrav in blagoslov!

+ Gregorij Rožman

Hvaležni našemu visokemu pokrovitelju se zlasti držimo njegovega naročila in "prosimo Gospoda žetve, naj pošlje zadostno število vrednih delavcev" — tudi novih slovenskih misijonarjev na Gospodovo misijonsko žetev, ki je še posebno velika in delavcev za njo še posebno premalo!

Razglašenje Gospodovo

Leto takorekoč začenjamo z misijonskim praznikom Razglašenja Gospodovega, praznikom Treh Modrih, prvih poganov, ki so našli Jezusa in Ga tudi naprej oznanili. Do vpeljave predzadnje nedelje v oktobru za Misijonsko nedeljo je bil ta praznik glavni dan misijonske akcije v zaledju. Naj bi bil zdaj vsaj kot nekaka "mala misijonska nedelja". Naj bi se na primeru Svetih Treh Kraljev spet zavedli sreče, da nam niti ni bilo treba slediti Zvezde - Kristusa, ampak smo Ga takorekoč že v zibelki dobili, s svetim krstom. Naj bi nam pa Sveti Trije Kralji izprašali vest, v koliko smo ali nismo Kristusa doslej oznanili tudi drugim — z misijonskim sodelovanjem.

VII. Misijonska veletombola za vse slovenske misijonarje

No, Slovenci v Argentini že ves čas od prihoda novonaseljencev to "malo Misijonsko nedeljo" — praznik Razglašenja Gospodovega, lepo misijonsko preživje. Saj se že sedmič na ta praznik pira za rojake celotnega Velikega Buenos Airesa velika misijonska veletombola, še preje pa je bil enkrat izredno bogat srečolov — vse v pomoč slovenskim "Svetim Trem Kraljem", misijonarjem in misijonarkam. Tudi drugod v zamejstvu imajo med letom podobne prireditve, zlasti lepo uspele v Torontu, in njim se morda zde po dobljenem izkupičku za misijonarje, argentinske veletombole skromne. Da, če onih 15.000 pesov, ki jih vsaka veletombola približno rodi, primerjamo 300 dolarjem, ali dobrim 10.000 argentinskih pesov čistega za misijonarje, ki ga rodi n. pr. torontska tombola, je izkupiček argentinske le za eno tretjino večji. Toda v Argentini pomeni 15.000 pesov vsaj 7 dobrih mesečnih plač, dočim v Kanadi 300 dolarjev komaj eno mesečno plačo. To zapišemo, ne da bi kaj podcenjevali krasne uspehe Torontčanov, ampak da vsem po svetu, ki morda zmajejo z glavo ob tolikem pisanju okrog teh argentinskih misijonskih veletombol, pokažemo, da je v njih res veliko misijonskih žrtev, ki jih zbere skupaj kakih 1.000 slovenskih rojakov, kolikor je navadno udeležencev vsake veletombole. Rojaki v Argentini, boste tudi letos toliko žrtvovali? Kajne, da boste! Le pridno darujte za dobrote, kupujte tablice in sodelujte! Tele "Katoliške misijone" Vam podajamo tako zgodaj prav zato, da Vas še po njih vzpodbudimo!

Vsezamejska misijonska loterija za Baragovo misijonišče

Letos bo pa naša misijonska akcija v zamejstvu doživela še poseben poizkus — oh, da bi bil posrečen! Poseben poizkus v podporo posebni misijonski akciji: Baragovemu misijonišču, ki ga gradimo v Argentini, pa se spodobi, da vse slovensko misijonsko zaledje pri njem sodeluje,

ne le argentinski rojaki, saj bo služilo celotni slovenski misijonski akciji. Dobitki bodo izključno le originalne pošiljke slovenskih misijonarjev in misijonark, to je razni domačinski predmeti, z izjemo enega dobitka, ki je Goršetov kip misijonskega škofa Barage, ki ga je le-ta umetnik radevolje daroval v ta namen. Kot smo že po KM in dopisih prosili razne misijonske odseke slovenskega zamejstva, kakor tudi misijonske delujoče posameznike, se zdaj še enkrat obračamo na vse z iskreno prošnjo, da se za to loterijo zavzamejo in naroče primerno število loterijskih tablic za prodajo. Vabimo pa tudi vse posamezne misijonske prijatelje: Pišite po te loterijske tablice na naše uredništvo ali poverjenikom v posameznih deželah in podprite tako veliko misijonsko podjetje, Baragovo misijonišče! S tem se tudi vključite med dobrotnike, za katere se vsak dan moli v Slovenski vasi v Lanusu in enkrat mesečno se poje prav tam sveta maša, pa še v Misijonsko mašno družbo so vsi darovalci ali kupci loterijskih srečk avtomatično vključeni! Tudi Baragov spomin lepo počastite, če pomagate graditi ta pomembni njegov spomenik.

Misijonski krožek v Lanusu

Največja dobrotnica Baragovega misijonišča je pač pokojna s. Olga Ponikvar, ki je pred nekako štirimi leti umrla v Buenos Airesu, pa je v namene misijonišča prepustila slovenskim lazarištom večno svoje dediščine po pokojnem svojem bratu mons. Ponikvarju. Za njo pa so pač največji dobrotniki rojaki iz Slovenske vasi v Lanusu pri Buenos Airesu, kjer Misijonišče stoji. Oni namreč opravijo zastoj vsa tista težka dela, ki zanje ni treba biti mojster. Tako so doslej vložili v zgradbo Misijonišča že skoraj 2.000 delovnih ur.

Toda lanuški rojaki se ne bodo omejili le na sodelovanje pri gradnji poslopja Baragovega misijonišča, ampak bodo izdatno sodelovali tudi pri njegovem poslanstvu. Slovenska misijonska akcija pričakuje iz Slovenske vasi v

Lanusu predvsem najdragocenejše: misijonske poklice. In že zaradi tega je važno, da se je v Lanusu ustanovil Misijonski krožek vikarije Marije Kraljice, na sestanku dne 1. decembra, ki se ga je udeležilo nad 50 oseb, od katerih se jih je 26 priglasilo za sodelovanje pri krožku. Poleg prizadevanj za misijonske poklice med lanuško mladino je cilj tega krožka vsestransko misijonsko delovanje: DŠV in DSD, molitve in trpljenje za misijone, "Katoliški misijoni", pomoč slovenskim misijonarjem, Misijonska mašna družba, zlasti tudi Baragova zadeva. Osnovna pobuda je bila in je: Misijonsko življenje in delovanje mora biti pač najživahnejše v največji bližini središča misijonske akcije, Baragovega misijonišča, to je v Slovenski vasi v Lanusu. Lanuščani so to pobudo z razumevanjem sprejeli in bodo izvedli vzorni misijonski krožek.

90 letnica Baragove smrti

19. januarja tega leta poteče 90 let, odkar je umrl škof Baraga, naš svetniški kandidat. Primerno bi bilo, da se ta obletnica slovesno obhaja, kajti Baragove obletnice so pač najlepša prilika za obnovo Baragove zadeve, to je dela za Baragovo beatifikacijo v slovenskem zamejstvu. Že površnemu opazovalcu ne uide, da je zadnja leta to sveto delo med izseljenci nekam zaspalo in je skrajni čas za poživitev. Po naše bo edini vzrok v prezaposlenosti tistih, ki naj bi Baragovo zadevo med nami vodili, kajti ljudje so se doslej vedno lepo odzvali, kadar koli se jim je Baragova zadeva zadosti močno predstavila. Potrebno je torej rešiti problem vodstva in Baragova akcija med nami bo hrž oživljena.

S tem v zvezi je primerno, da poudarimo izredno lepo gesto Slovenske kulturne akcije, ki je že za leto 1956 napovedani oratorij "Baraga" izdala proti koncu leta 1957, med obema velikima Baragovima obletnicama, a izdala res reprezentativno, vredno osebnosti, ki jo

opeva. Na že v enem Misijonskih zbornikov objavljeno besedilo dr. Tineta Debeljaka je profesor Alojzij Geržinič uglasbil mogočen oratorij za soliste, zbor, recitatorje in klavir. Besedilo je v slovenščini in angleščini. Ta tiskana glasbena stvaritev je še posebno imenitna zato, ker je menda doslej edino tiskano glasbeno delo v zadnjih desetih letih našega novonaseljenstva; in je delo v slavo Baragi.

Svetovna molitvena osemdnevnicca za zedinjenje

Delo za zedinjenje pravoslavnih in drugih od Rima ločenih Cerkev, kakor tudi številnih protestantskih sekt, z edino pravo Kristusovo Cerkvijo pod papeževim vodstvom je posebni apostolat, ki je zlasti blizu slovanskim narodom, tudi slovenskemu. Razpravljanje o tem prevažnem vprašanju ne spada toliko v "Katoliške misijone", a ker v zamejstvu do zadnjega ni bilo nobenega drugega glasila, ki bi redno pisalo o tem delu za zedinjenje, se je temu do nedavnega v precejšnji meri posvečal naš list. Zdaj pa so slovenski delavci za zedinjenje, večinoma duhovniki, ki so sprejeli tudi vzhodni obred, začeli z izdajanjem letnega zbornika "Kraljestvo božje" (naslov po nekdanjem mesečnem glasilu tega gibanja), katerega prvi letnik je že lani izšel, letos se pa obeta že drugi. Zato "Katoliški misijoni" ne prinašajo več člankov te vsebine, ne morejo si pa kaj, da ne bi vsaj na tem mestu opozorili na prevažni čas za obnovo našega čutenja s Cerkvijo v tej zadevi, to je na svetovno molitveno osemdnevnicca za zedinjenje pravoslavnih in protestantov s katoliško Cerkvijo, "da bi bili vsi eno". Osemdnevnicca se začne na praznik Prestola sv. Petra 18. januarja in konča na praznik Spreobrnjenja sv. Pavla 25. januarja. Lepo bi bilo, če bi se v tem času med Slovenci v zamejstvu, kjer le mogoče, opravila sv. maša v vzhodnem obredu in bi se vernikom govorilo o zedinjenju.

L.L.C.M.

PIJ XII. - VELIKI MISIJSKI PAPEŽ

Že leta 1956 je imel kardinal Celso COSTANTINI ob papeževem jubileju na proslavi Zavoda Propagande izredno tehten govor o pomenu sedanjega papeža za razvoj misijonske akcije, o katerem smo poročali že tedaj precej izčrpno, danes pa ga začnemo objavljati v skrbnem, dobesednem prevodu našega rimskega sodelavca.

Srečni obletnici rojstva in prevzema papeževanja po sv. očetu Piju XII. sta vzbudili po vsem svetu val spoštljive ljubezni in počaščenja; k njemu so se dvigali glasovi hvaležnosti in častitk vernikov in izrazi vdanosti in priznanja tudi od nekatoličanov.

Vedno budno in plodovito papeževanje Pija XII. je bilo ob tej priložnosti prikazano v svojih mnogostranskih pogledih. 3. marca je njegova vzvišenost kardinal Gregor XV Agagianian čudovito orisal veličastno delo, ki ga je izvršil sv. oče Pij XII za Cerkev vzhodnega obreda.

Danes hočejo predstojniki in gojenci papeškega zavoda in ateneja Urbana vključiti poseben in izredno lep cvet v venec, ki ga je svet položil pred noge svetemu očetu. Ta cvet je bil utrgan v daljnih misijonskih krajih in ima povsem svojsko vonjavo.

Je v slogu tega velikega misijonskega zavoda, spominjati se papeža kot velikega ribiča ljudi. Današnja proslava pa ni samo izraz poklonitve, marveč se hkrati izpreminja tudi v izredno visok vzgled in v visok misijonološki nauk.

Papež, Kristusov namestnik in dedič naročila, pridigati evangelij vsem ljudem, občuti bolj kot vsak drug, v svoji poglobitvi v Boga, nedopovedljive bolečine (Rim. 8, 36) svetega Duha, to je stisko udov, ki so ločeni od Kristusovega mističnega telesa.

Sv. Pavel se je okrog leta 51. po Kristusu dvigal proti Atenski akropoli in *"incitabatur spiritus eius in ipso, videns idolatriae deditam civitatem (Act. 17,16)"*. Tesnoba sv. Pavla povzroča že skoro 2.000 let trepetanje skoro vseh papežev. Toda v zadnjih časih so izšle iz Vatikana opogumljajoče besede, ki so ustvarile čudoviti prepород misijonske delavnosti, kateremu smo priča. Sam sveti oče Pij XII je ugotovil ta veličastni napredek, ko je sprejel dne 24. junija 1944. leta rhovne svete propagandnih misijonskih organizmov: "Misijonsko dela — je dejal — si je pridobilo tako v deželah, ki so že razsvetljene z lučjo evangelija, kot na področju samih misijonov tak zagon, tako notranjo silo, na kakršno morda ne naletimo v enaki jakosti v vsej zgodovini misijonov."

Ta novi zagon, ki ga je ustvaril Gregor XVI, se je razvijal z veliko apostolsko okrožnico "Maximum illud" Benedikta XV, rastle pod papeževanjem Pija XI in našel v Piju XII najuspešnejšega nadaljevalca in pospeševalca dela za pokristjanjenje. On je veliki predstavnik novega misijonskega prepорода, prepороda, ki dobiva izgled prave misijonske obnove.

V preteklosti so neutrudno delovali za organiziranje misijonov, danes pa se ti spajajo v ustanovitev domačih cerkva.

V letu 1919, v dobi, ko je bila objavljena okrožnica "Maximum illud", je bilo podrejenih Propagandi 350 misijonov. Vsi predstojniki so bili tujci; in vendar so bili nekateri teh misijonov ustanovljeni pred 3 ali 4 stoletji. To je napravljalo v očeh poganov vtis inozemske kolonizacije (sub specie religionis). Neka kitajska princezinja je odgovorila zdravniku, ki jo je nagovarjal k spreobrnjenju: "Zakaj bi morala izgubiti svojo narodnost?"

Sedaj je domačih škofov 113, 5 pa je domačih apostolskih prefektov; to se pravi, da je bila že v 118 cerkvah ustanovljena hierarhija v njeni naravni obliki. 25. marca 1956. leta bo zamorski škof, mons. Bigirumwami posvetil za škofa belega očeta, mons. A. Peraudina. Do tega je prišlo po zaslugi redovnih ustanov in neutrudljivega dela misijonarjev, ki so obdelali ozemlja in jih odstopili za pobiranje žetve domačinom, "*ut... Qui seminat simul gaudet et qui metit*" (Jan. 4, 36). Toda veliki strateg te velike kampanje je papež. Misijonarji so vojaki prostovoljci. Tu pa je primerno opozoriti na delo novega, ki ga je vršil kardinal Van Rossum in ga pogumno nadaljuje kardinal Fumasoni-Biondi.

Sedaj se hočemo za trenutek ustaviti in prikazati glavne poteze te srečne preobrazbe, ki se nam kaže kot velik misijonski uspeh.

Taktična načela te čudovite strategije moremo navesti takole:

1. — moder kriterij prilagoditve;
2. — preosnova inozemskih misijonov v krajevno cerkev;
3. — osvoboditev misijonov od umešavanja inozemske politike.

MODER KRITERIJ PRILAGODITVE

Že od prve okrožnice "Summi Pontificatus" z dne 20. oktobra 1939. leta je imel sveti oče obširno in globoko zamisel obnove misijonarskih metod; priporočal je moder kriterij prilagoditve in zavestno spoštovanje genija vseh narodov. "Kristusova cerkev, —tako je dejal—, ki je najzvestejša čuvarica božje vzgojne modrosti, ne more misliti in ne misli napadati ali zaničevati posebnih značilnosti, ki jih vsak narod varuje z ljubosumno pobožnostjo in razumljivim ponosom in jih smatra kot dragoceno dediščino. Njen namen je, nadnaravna edinost vesoljne ljubezni, ki naj se občuti in udejstvuje, ne pa zgolj zunanje prikrojena enotnost, ki je površna in zato često brez moči.

Cerkev z veseljem pozdravlja in spremlja s svojimi materinskimi željami vse tiste smernice in skrbi, ki služijo za moder in urejen razvoj sil in posebnih tendenc, ki imajo svoje korenine v najbolj skritih in najsvetejših kotičkih vsakega rodu, le da se ne protivijo dolžnostim, ki izhajajo za človeštvo iz edinosti izvora in skupnega namena. Cerkev je že večkrat pokazala v svoji misijonski delavnosti, da je to vodilo zvezda severnica njenega vesoljnega apostolata.

V čudovitem govoru, ki ga je imel sveti oče na predstavnike papeških misijonarskih organizacij v letu 1944, je poudaril veliko načelo: "Misijonar je apostol Jezusa Kristusa. Njegova naloga ni presajati omiko, ki je strogo evropska, v misijonske zemlje, marveč, da napravlja te narode, ki se včasih ponašajo s tisočletnimi kulturami, pripravljene in sposobne sprejeti in se prilagoditi osnovam krščanskega življenja in običajev, ki se z lahkoto in na naraven način spravljajo v sklad z vsako zdravo omiko in tej prispevajo polno sposobnost in moč zagotoviti

in jamčiti človeško dostojanstvo in srečo. Katoličani domačini morajo v resnici biti člani božje družine in državljani Njegovega kraljestva (prim. Ef. 2, 19), toda ne da bi s tem prenehali biti državljani tudi svoje zemske domovine". (A.A.S. 1944, str. 210).

8. sept. leta 1955 je sveti oče v avdienci predstavnikom zgodovine, poudaril veliko načelo spoštovanja kulture in genija vseh narodov: "Katoliška Cerkev se ne istoveti z nobeno kulturo; njeno bistvo ji to prepoveduje. Toda je navzlic temu pripravljena vzdrževati odnose z vsemi kulturami. Prizna in pusti obstajati to, kar se v njih ne protivi naravi. Razen tega pa Cerkev vnaša v vsako izmed njih resnico in milost Jezusa Kristusa in jim tako podeljuje globoko podobnost; prav zato Cerkev z večjo uspešnostjo prispeva k zagotovitvi miru".

To široko apostolsko gledanje na misijonski problem je bilo deloma izgubljeno iz vida. Tu ne nameravamo delati kritik misijonarjem, kajti oni so vedno skušali storiti to, kar so smatrali najbolj koristno. Gre za metodo; izkustvo pa nas včasih ob presoji dejanj uči, izboljšati metode. Misijonske metode so bremenile navade, ki so se uveljavljale po velikih odkritjih; mislili so, da bo mogoče prinesiti tudi med civilne narode Vzhoda in Skrajnega Vzhoda metode, ki so takrat dale dobre rezultate v Latinski Ameriki.

"Civiltà Cattolica" (števil. 2, julij 1932) piše, da Indijci često stavljajo misijonarjem te-le ugovore: Kristus je bil Orientalcec, toda vi ste napravili evropskega Boga, to je tujca. Vi nam vsiljujete to evropsko vero in evropeizirate vse, umetnost, pouk in metode širjenja".

Zdravnik prof. Urban iz Innsbrucka, mi je te dni pisal, da tudi zdravstvena oprema in zdravljenje v misijonskih deželah pretirano občutita evropski tip.

Da podam samo majhen primer v pogledu Kitajske, vas opozorim, da mi uporabljamo črno barvo v liturgičnih oblekah, dočim je na Kitajskem barva žalosti bela; gojenci neke inozemske kongregacije morajo položiti obljube v jeziku kongregacije, ne v lastnem jeziku; obrazec —v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha— v mnogih krajih vse do zadnjih dni ni bil preveden po pomenu imen, temveč izražen z nekakim prizvokom nejasnih kitajskih črk, ki so posnemale zvok imen, ki so prišla iz Evrope; tudi "Confiteor" je bil glasovno povzet po zapadnem načinu, brez prevoda misli. Sedaj pa je bilo oskrbljeno za razumen prevod imen in besed.

Kitajci ljubijo romanja v njihovim lepim pagodam, ki se dvigajo na gričih in otokih. Tudi mi pospešujemo romanja k našim svetiščem na Kitajskem; toda zakaj imajo ta tuji evropski izgled?

Tudi žalostni obredni spor, ki je toliko zavrl spreobrnjenje vzhodnih narodov, bi mogel biti prihranjen, če bi bilo sprejeto načelo modre prilagoditve in če bi poslušali prvega kitajskega škofa mons. Gregorija Lo, o previdni razlagi in pokristjanjenju določenih besed in določenih civilnih obredov. (Takrat so kitajsko ime Lo-ja poportugalili v Lopez. Za Kitajce in Indijce, ki so se spreobrnil, je obstajala navada prevzeti evropski priimek).

V ostalem pa današnje vodilo ne predstavlja novosti. Gre preprosto za vrnitev k tradiciji in metodam apostolov. Sveti Peter je rekel: "*neque ut dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex animo*" (Peter I, 5, 3). Sveti Pavel prav tako: "Dasi sem namreč od vseh neodvisen, sem se vsem uslužil, da bi jih kar največ pridobil. Tako sem Judom postal kakor Jud, da bi Jude pridobil; njim, ki so pod postavo, kakor bi bil pod postavo, čeprav sam nisem pod postavo, da bi pridobil te, ki so pod postavo; njim, ki so brez postave, dasi nisem brez božje postave, ampak v postavi Kristusovi, da bi pridobil te, ki so brez postave; slabotnim sem

postal slaboten, da bi slabotne pridobil. Vsem sem postal vse, da bi jih vsekako nekaj rešil". (I Kor. 9-12, 22) ...Dolžni smo pa prenašati slabosti onih, ki niso močni, in ne delati sebi pogodou. (Rim. XV, 1).

V zavodu Didaskaleion v Aleksandriji so grško filozofijo postavili v službo krščanskega nauka. Sveti Klemen v Stromata omenja, da je bil sv. Panteno "sicilska čebela, ki je potem, ko je srkal cvetove na pašnikih prerokov in apostolov, vlival v duše svojih poslušalcev neminljivi zaklad znanosti".

Ko je postal latinski jezik v nekem smislu uradni jezik Cerkve, so nekatere poganske besede pokristjanizirali, to je uporabili, za izražanje katoliške misli: dovolj je, če opozorimo, da so besede "Deus", "gratia", "sacramentum", "persona" itd. dobile po katoliškem izrazoslovju povsem drugačen pomen, kot so ga imele pri Ciceronu ali Vergilu. Ime najvišjega duhovnika je pripadalo rimskemu imperatorju, nato je prešlo na Kristusovega namestnika. Imperator Arkadij ga ni hotel več prevzeti. Zažigati kadilo pred maliki, je bilo klasično znamenje malikovalskega češčenja. V cerkveni liturgiji pa je imelo kadilo preprost pomen počastitve in se sedaj uporablja za žive in mrtve. Nekateri poganski prazniki so bili nadomeščeni s krščanskimi, med njimi, kot se zdi, tudi božič.

Grobovi mučnikov in pričevalcev so po naravnem procesu nehote prevzeli mesto češčenja malikovalskih svetišč; to češčenje bi bilo težko odpraviti zlasti v podeželskih krajih. Tako da je neki zgodovinar dejal, da krščanstvo, ki je vesoljna vera, v nekem smislu (to je s čistostjo vere) ohranja krajevna verstva (A. Dufourque: *Revue d'histoire et de littérature religieuse* T. N. 1899).

Tudi hierarhični organizem Cerkve je vzel za osnovo upravno strukturo rimskega imperija.

Sveti oče Pij XII. je dejal v veliki okrožnici Evangelii Praecones, da ni treba nastopati z izsekavanjem, marveč s cepljenjem.

Spominjate se, kako sveti oče v isti okrožnici poudarja duha prilagoditve sv. Bazilija.

Tu omenjam sv. Gregorija Taumaturga, ki je slovel v 3. stoletju. Bil je škof v Neocezareji (danes Niksar) in velik misijonar. Spreobrnul je prebivalstvo mest in podeželja, toda ni ukinit ljudskih praznikov, marveč jih je znal pokristjaniti in spremeniti v počaščenje mučencev.

Rad bi omenil tudi dva velika misijonarja rimskega imperija, sv. Ambroža in sv. Gregorija Velikega. "Ni treba iti takoj, tako uči sv. Ambrož, na iskanje popolnih stvari; toda iz najbolj osnovnih pridemo do popolnih... Ne morejo vsi brez nadaljnega verjeti v to. Treba je torej pripraviti teren, posluževaje se v ta namen zgodovinskih dogodkov in poganskih bajk, ki govore o rešitvi mnogih, po zaslugi enega samega; vzgled za to je Ifigenija (Exp. Ev. sec. Lucam 6).

Sveti Gregorij Veliki je poslal leta 596 sv. Avgušтина in 39 tovarišev na krščansko osvajanje Anglije; dal jim je navodila, da morajo kar najbolj upoštevati šege in navade tamkajšnjih narodov; skušajo naj ohraniti poganske tempje in jih spremeniti v krščanske cerkve, malikovalske pojedine pa spremeniti v krščanske pogostitve.

Ta kriterij preudarne prilagoditve krajevnim običajem, je že stoletja vodilo v Cerkvi vzhodnega obreda. Misijonarski dinamizem, ki ga je sveti oče Pij XII. ponesel na ozemlja, ki so podrejena sveti kongregaciji za širjenje vere, navdušuje tudi apostolat sv. kongregacije za vzhodno Cerkev.

Preidimo sedaj na drugo temeljno načelo nove misijonske strategije.

(Prevedel Romanus — Sledi)

RIM, ATENE, NAIROBI IN NAZAJ

Piše Maksimilijan Jezernik, Rim. — Nadaljevanje.

XI. OD OCEANA DO VELIKIH JEZER

Evropske države so se bližale Afriki z veliko opreznostjo. Kot da ne bi zaupali domačinom, temveč se bali skrivnostnih sil, so se naselili po obali, močno utrdili postojanke in branili svojo posest. Zaprli so se v kletke in so hoteli iz njih vladati ter voditi usodo vsega kontinenta. Zato so se vsa važnejša evropska mesta razvila le ob obalah in to stanje se je začelo spreminjati šele v zadnjih desetletjih.

Pokristjanjevanje je šlo približno po isti poti. Zadnji ostanek tega zgodovinskega poteka je dejstvo, da sta sedeža obeh največjih apostolskih delegacij, ki obsegata srce Afrike, na skrajnih točkah afriškega obroča: Dakar na zahodu in Mombasa na vzhodu. Prvo je pristanišče, drugo je otok, kjer so evropski priseljenci ali oblastniki našli lepo naravno obrambo.

STOLETNA TRDNJAVA

Mesto ni modernega izvora. Po izročilu naj bi bilo ustanovljeno veliko pred Kristusom. Evropejecem je bilo vsekakor neznano do leta 1489., ko ga je odkril Vasco da Gama. Od tega trenutka so postajali stiki vedno pogostejši in geografski položaj je bil vzrok, da so se ravno tam križali interesi raznih teženj, s številnimi borbami. Poleg domačinov, ki se za medsebojne borbe niso zanimali, so tu iskali zavetišča Arabci in Evropejci, ki so se med sabo prepirali in so tako pridali politični borbi še verski značaj boja med islamom in krščanstvom.

Sreča se je najprej nasmehnila Portugalcem, ki so izrabili uspeh in zgradili veliko trdnjavo "Jesus". Pod pritiskom neprestanih arabskih napadov je padla postojanka za postojanko, dokler okrog leta 1625 položaj ni postal kritičen. Pomoči ni bilo od nikoder in obrambne sile so se vsak dan manjšale. Leto 1631 pomeni drugi veliki udarec: guverner sam pade med službo božjo v kapelici. Arabski pritisk se veča in borba je brezupna. Leta 1698 je padlo zadnjih 11 mož in dve ženski. Čez nekaj dni se je prikazalo v pristanišču nekaj portugalskih ladij iz Goe, a bilo je že prepozno. Na stolpu je plapolal polmesec in naznanjal smrtno žetev. Obrnili so krmila in zapustili stoletno trdnjavo.

Ulica v Mombasi.

Pozneje je Mombasa postala sedež angleškega guvernerja.

Majhen otok, ki se na dveh točkah skoro dotika celine. Ves je posejan z lepimi vilami, kjer žive večinoma Evropejci. Vsaka uglednejša družina teži za tem, da bi dobila vsaj košček zemlje na otočku. Krasijo ga lepi, zeleni vrtovi. Proti vzhodu se odpira Indijski ocean in na zapadu se brati z afriško celino. Pred sabo gledam veliko igrišče za golf, ki je odprto samo belcem. Afrikanci se morajo zadovoljiti le s tem, da nosijo palice svojim gospodom.

Domačinov je okrog 42.000, za njimi pridejo Indijci (24.000), potem Goanci (21.000), Arabcev je 13.000, Evropejcev le okrog 2.000. Raznoličnosti prebivalstva odgovarja pisanost verskih prepričanj. Med malo številnimi cerkvami najdete vse glavne zastopnike. Od protestantske stolnice do številnih mošej; od indijskih poganskih templjev do katoliške zasilne stolnice.

NEDELJSKA RAZIGRANOST

Nedeljsko razpoloženje je vsepovsod isto. Za mene je še lepše, ker imam za sabo dolgo potovanje, lepo število zanimivih dogodkov, prijaznih novih obrazov in sem prispel na kotiček zemlje, kjer bi se moral poleg vsega še malo odpočiti.

S to zavestjo zaključim sobotni večer. Nedeljsko jutro bi naj počastil s podaljšanim spancem in maševal šele ob devetih na afriškem misijonu. Kljub vsej dobri volji, da bi bil pokoren gost, sem prekršil naročilo. Ko so še vsi spali, sem se tiho priplazil na dvorišče, sedel na klop in opazoval jutranjo lepoto. Pred mano je igrišče za golf, nato morje, morje... Ne gre za pesniško navdihnjenost. Bil bi res brez srca, če me ne bi ganila nepopisna veličina oceana, ki skriva ravno v tej točki toliko zgodovinskih tajnosti. V Mombasi so se ustavljali misijonarji, ki so nato nadaljevali svojo pot v Indijo ali na Daljni Vzhod. Bog ve, če ni kdo izmed njih ravno na mojem mestu občudoval morskogladino, se zgubil v sanjah in obujal spomine na zapuščeno domovino, na mater, na očeta, se zdramil in delal načrte o misijonarjenju v nepoznanih krajih. Da, smo na zgodovinsko pomembnem kraju, ki ga je obiskal najbrž sam sv. Frančišek Ksaverij.

Okrog mene je počasi vse oživel; pred vrati je že čakal avto, ki me bo popeljal v misijon. Cerkev je dolga in široka, brez izrednega okrasa. Je zasilna stavba, ki so jo zgradili pred nekaj leti za Afrikance. Ne vem, koliko ljudi pride k nedeljski maši, a dejansko je natrpana. Pravo nasprotje mbseyske stolnice, ki se šopiri z veličastnimi zidovi in visokim zvonikom, a ni med mašo skoro nobenega vernika pri sv. daritvi. In tu? Revna preprosta cerkvena, ki bi kmalu počila od prenatrpanosti. Jaz sem samo maševal. Pri evangeliju je povzel besedo afriški duhovnik ter v četrto ure razložil v hisvajšščini evangeljski nauk; za njim je prav isto ponovil v nekaj minutah v angleščini irski duhovnik.

Ko sem stopil na prosto, so se ljudje že zgubljali po bližnjih ulicah. Afriški in irski duhovnik sta se pomudila v zakristiji in skušala čimprej ustreči številnim vernikom, ki so se nagrmadili pri vratih. Vsako moje vprašanje bi bilo le v napotje. Zato pridno na drugo delo. Irski kaplan je bil izredno zgovoren in ni prikrival velikih težav, ki mučijo irsko skupnost.

Skozi okno sem zapazil skupino Indijcev, ki so klečali okrog mize; po večini so fantje in le prav malo deklet. Spremljevalec je opazil, da me je pojav prijetno presenetil.

“To je Marijina legija,” tolmači. “Edel Quinn je preživela precej časa v mestu in zapustila nepozaben vtis. To je indijski prezidij, ki dela med pogani in je oporna točka za misijonarjevo delo.”

Popoldne je posvečeno obisku po mestu. Pristanišče ni nič kaj posebnega; ker je majhno, ima to prednost, da je v njem nakopičeno manj nesnage. “Jezusova trdnjava” je največja zgodovinska zanimivost. Nekoč je bila močna trdnjava, danes bi zadostovalo nekaj bomb in ne bi bilo ne duha ne sluha o njej. Vsekakor nimam namena oporekati njeni veličini, ker vidim, da so zelo ponosni nanjo: spremenili so jo v jetnišnico!

Naprej po ulicah. Zaradi evropskega vpliva so v glavnem široke ulice, lepe nizke palače, ki ne presegajo dveh nadstropij. Od časa do

Apostolska delegacija v Mombasi.

časa prelomi enoličnost hiš kakšna cerkev. Tu se še najbolj opazi, da smo na križišču svetov. Baročni slog katoliške stolnice in gotski anglikanske cerkve, sta najbolj izrazita predstavnika evropske kulture; mošeje dokazujejo, da ekonomsko mohamedanci niso ravno na prvem mestu, veliki novi indijski tempelj pa ponazoruje življenjsko silo indijskega elementa.

Zunanost templja je silno privlačna. Visoka in popolnoma bela stavba. Je že res, da se ne more kosati z velikimi indijskimi templji, a je v majhnem zgled njihovega umetniškega duha. Prvič v življenju sem pred takšno zgradbo, in je morda ravno to razlog, da me vabi neka tajna sila, naj vstopim in si ogledam še notranjost. Kaj naj storim? Katoliški duhovnik sem in moje vedenje bi moglo koga pohujšati; tudi ne vem, v kakšnih odnošajih so ravne verske skupnosti. Med podobnim premišljevanjem se ustavi pred mano duhovnik, s katerim sva se spoprijaznila zjutraj. Opazil je, da me zanima tempelj, zato mi je razložil njihovo vero in me povabil, naj se približam.

Zidovje je belo kot sneg, vrata so odprta in od časa do časa vstopajo ljudje. Po vsem videzu je ravno versko opravilo. Kar se nama približa nekdo izmed novodošlih in naju povabi, naj vstopiva. Pogledam na spremljevalca, kot bi hotel reči, da zavisi samo od njega. K sreči ni imel tankovestnih pomislekov in je kratkomalo sprejel vljudno povabilo. Pri vratih sva si snela čevlje in v samih nogavicah vstopila

v svetišče. Pred sabo zagledam srednje razsvetljeno dvorano. V ozadju je velika Budova slika, podobna gledališkemu zagrinjalu. Po sredi sta napeljani od vrat do oltarja dve vrvi. Na vsaki strani je lepo število vernikov, ki sedijo na tleh in so usmerjeni proti sliki. Ne bi rekel, da so mistično zamaknjeni. Nova gosta jih zanimata; spremljajo naju korak za korakom. Bog ve, kaj so si mislili. Po zunanosti so kaj lahko spoznali, da sva katoliška duhovnika, in zaradi najine drznosti so najbrž mislili, da sva pač dva Amerikanca.

Vprašam, če je dovoljeno slikati.

“Zakaj pa ne!” se je prijazno nasmehnil Indijec in mi prižgal vse luči. Lep prizor. Če ne bi videl pred sabo Bude, bi mislil, da sem zašel v cerkev k slovesnemu blagoslovu.

Pozno je že. Ko pridem v stolnico, je duhovnik ravnokar končal rožni venec in organist je intoniral evharistično pesem. Po cerkvi odmeva Perosijeva melodija, ki mi je znana že toliko let. Neka domačnost se je vrnila v mojo dušo. Oboki ne dosejajo zunanjega čara indijskega templja, a kljub temu je čisto drugo okolje. Budov obraz me ne zasleduje. Kako srepe so gledale njegove oči in kako molčč je njegov obraz.

Ministrant je zazvonil. Za trenutek je vse tiho in mirno. Oči so se povesele pred živim Bogom. Njegov blagoslov je odjeknil na srčni struni zbranih ovčic; v duši vsakogar je odjeknil napev Njegove ljubezni.

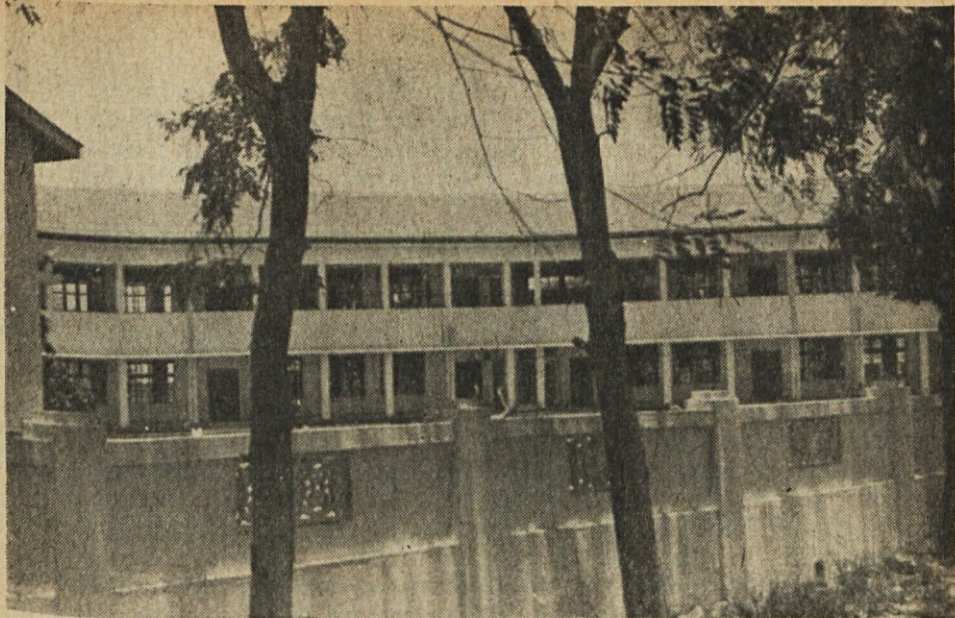
Župnika ni doma. Odpoval je v Evropo in se bo vrnil šele čez en mesec. Namestnik je orjaški pater iz kongregacije sv. Duha in je v mestu že kakšnih dvajset let. Na vprašanje, če je poznal Edel Quinn, se mu je obraz razžarel in je pokazal na bližnjo dvorano.

“V tej dvorani je prisostvovala neštetim sestankom in vpeljala v Mombaso Marijino legijo.

Šest prezdijev priča, da Edolino delo ni bil izraz trenutnega navdušenja, temveč je privrelo iz globoko zakoreninjene vere.

V nekaj urah sem videl zgodovinski del Mombase in njeno različno versko življenje. Gospodarski položaj nam je tudi v glavnem poznan. Za celotno sliko si je treba ogledati še večerni prizor. Pravijo, da je večerni obisk silno zanimiv in odkriva marsikatero skrivnost družabnega življenja. Ljudje so zapustili stanovanje in si iščejo na odprtem svežega zraka. Afrikanci so se nasprotno umaknili v svoje domove. Na dan se prikažejo skoro izključno Indijci in Evropejci. Številne indijske družine, ki imajo deset ali pa tudi petnajst otrok, se sprehajajo po obmorskih ulicah in dobesedno onemogočajo kakršen koli promet. Le od časa do časa naletite na dvo, tričlansko evropejsko družino, ki se po navadi kratkočasni s psičkom, ali pa v najboljšem slučaju z dvema otrokoma.

K opombi, da je zlato redka kovina, bi le pristavil: “Ni vse zlato, kar se sveti.”

Sončna moderna dekliška šola v Mombasi.

K VELIKIM JEZEROM

Petindvajset dni smo že na potovanju. To pomeni, da se bližamo koncu in je treba počasi misliti na zaključek, izrabiti zadnje trenutke in se pripraviti na vrnitev. Misel na povratek seveda ne pomeni, da je treba prezreti važne stvari.

Tako na primer ne bi bil obisk popolen, če bi se ločil od Mombase, ne da bi videl od blizu obalo Indijskega oceana in v njem poživil svojih udov. V ponedeljek popoldne se mi pridružita dva prijatelja in se podamo na pot. Ni govora o bistri jadranski obali, kjer se valovi razbija-jo ob skalah; kjer se poigravajo v čisti vodi sončni žarki, ki se prelivajo v neštevilne ubranosti. Obala je položna in popolnoma bela, kakor posuta z ostanki kosti, ki so jih morski valovi razkrojili, jih zdrobili, da je ostala od prvotne tvarine samo še bela barva. Morje je umazano in vsebuje polno zelenih navlek. Kot vidiš, ni ravno romantično očarljivo. Toda na tem svetu je vse relativno. Kadar je voda edino zdravilo proti silni vročini, pod katero se zvija in solzi ubogo telo, potem je tudi umazani Indijski ocean očarljivo zapeljiv. Po ogledu je slovo. Zaključek dolgotrajnega potovanja, skupnega opazovanja naravnih lepot, skupnih razmotrivanj o novih problemih, skupnih gledanj v negotovo bodočnost.

Napitnica je čisto kratka. Oh, saj je sploh ne bi bilo treba. Vsakdanje življenje je kopicilo dan za dnem nove vtise in odkrivalo medse-

bojna čustva. Čustva, ki izražajo vso našo bolečino in veselje, upanje in strah, se zlivajo v tri besede: "Bog živi Afriko!"

Beseda "slovo" bo od sedaj na dnevnem redu. Popoldne se odpe-
ljem na letališče. Dzim, Ksaver, Morice in Chronis, ki sta bila z mano
pri oceanu, me spremljajo do postaje. Prizrčen pozdrav in naše skupno
bivanje je le še lep spomin, lepa naslikana stran v naši življenjski spo-
minski knjigi.

Lepa Mombasa je pod nami. Zadnji pozdrav Dzimu, Ksaveriju in
že smo nad afriško zemljo na poti proti Nairobiju, ki je na sredi poti
do Ugande.

Letalo ni namenjeno v Entebbe, temveč se ustavi v Nairobiju.
Predstojnik Konsolate me je s svojim smehom spravil iz zadrege, kje
naj prenočim. Z avtom je prišel na letališče in tako potrdil izredno
gostoljubnost patrov. Jaz sem seveda nad vse vesel, ker sem tako ne-
prestano v stiku z misijonskim življenjem. Res, naš večerni pogovor
se je tokrat zavlekel dolgo v noč. Začnemo z Afriko, končamo s Pie-
montom; tolmačimo zadnje udarce Mau-Mauom in se dotaknemo sve-
tovnih gibanj. Največji svetovni dogodki se vrste drug za drugim pred
misijonarjem, ki jih motri z bistrim očesom. Naslednje dopoldne je
moje. Prvič v teku potovanja, da ni nobene stvari na programu. Spreml-
jam predstojnika po opravkih, dokler mi ne pade v glavo misel da
bi bilo primerno, če se poslovim še od nadškofa. Predlog je sprejet
s 100 odstotnim odobrenjem; takoj spremeniva smer. Spet po hribečku
navzgor, kjer samuje in kraljuje lep nadpastirjev dvorec. Pogovor se
je v glavnem vrtel okrog mojega potovanja in se zaključil z žalostnim
tonom, da mu primanjkujejo angleško govoreči učitelji in duhovniki.
Njegov glas se zgubi v afriško planjavo.

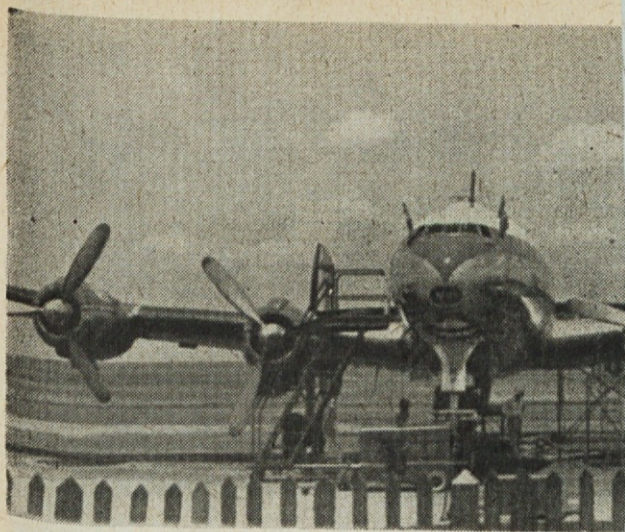
Nazaj grede si ogledava zemljišče, kjer bo zgradila Konsolata novo
srednjo šolo. Je tik ob mestu, s potrebnim prostorom za igrišče in druga
razvedrila. Vse je zapuščeno in čaka na pridnega človeka, ki bi se
lotil dela. Ko so Najrobčani zaklepali urade in se spravljali k obedu,
sem jim tam gori voščil dober tek in jim mahal v slovo.

Otožno občutje se je hitro spremenilo v živahno razpoloženje. Ob
strani sem imel vljudnega Japonca, ki se je peljal po opravkih v London,
na levi resno angleško družino, kateri očitno ni ugajalo, da sem se
lotil brevirja. Kaj napraviti? Človek mora izrabiti vsak trenutek in
gledati naprej. Sicer so pa sedeli pred nami zelo glasni študentje, ka-
terim ni manjkalo dobre volje.

Entebbe je mednarodno pomembno letališče ob Viktorijinem je-
zeru. Kraj je naravnost očarljiv in postaja počasi priljubljena točka
za bogate evropejske gospode. Sam guverner Ugande si je izbral za
svojo rezidenco obalo jezera.

Nad uradniki se ne smem preveč pritoževati. Razumljivo, da so
bili bolj strogi kot v Mombasi, ker smo v drugi državi — v Ugandi.

Druga država, drugi ljudje, a vedno ista prijaznost in gostoljub-
nost. Pri vratih me čaka afriški duhovnik, ki me bo spremljal v Masako,

Letalo, s katerim je potoval v Ugando dr. Jezerni

kjer pastoruje že več kot devet let afriški škof. Sreča je hotela, da sem se najprej srečal z oblastmi Ugande, ki so se čutile zelo počaščene ob rimskem gostu. Njihovo vidno zadovoljstvo se je še povečalo, ko sem jim zagotovil, da sem že dolgo želel priti v Ugando in da sem zato zelo vesel nad uresničitvijo mojih sanj.

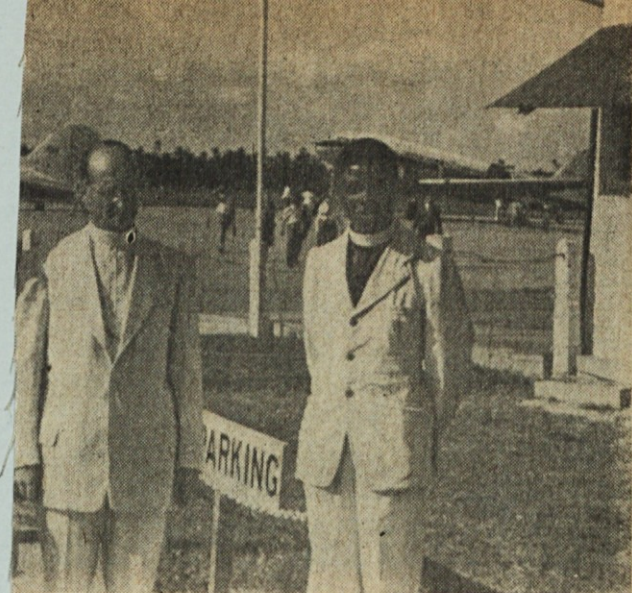
Nekaj metrov od letališča je misijonska hiša Belih očetov. Potrkam. Ni nobenega odgovora. Kaj neki se je pripetilo, saj je vendar čas za malico, katere misijonarji zlepa ne zamudijo. Tedaj priteče fant z mačko v rokah in pojasni, da je pred kratkim prispel p. Peyton, apostol rožnega venca, in so šli k sestram.

Pater Peyton v Entebbi? Prelepa prilika, da bi jo pustil. Sestrski samostan je prav blizu in sreča hoče, da me še domači duhovnik nagovarja, naj ga obiščeva, kljub temu, da bomo kakšne pol ure pozneje v Masaki. Drži! Najprej k p. Peytonu in potem v Masako.

Pozvonim in skozi luknjo pogleda vratarica.

“Izvolite v sprejemnico”, odgovori na najino vprašanje, če bi smela govoriti s patrom Peytonom.

Čakava in čakava. Vstopi sestra prednica in začne razgovor. Nama se zdi silno čudno, da sploh ne omeni patra Peytona, a zaradi vljudnosti radovedno čakava, kako se bo razvila zapletena štrana. Ta je pa lepa! Ni druge rešitve kot ponoviti vprašanje, če bi bilo mogoče spregovoriti vsaj nekaj besedic z gorečim patrom. Sestra prednica je najbrž uganila, da naju bi bilo zelo težko prepričati, naj se vdava zli usodi in nadaljujeva pot. Vdala se je, se oddaljila za trenutek in na vratih se je prikazal pater Peyton.

*v družbi z apostolskim delegatom, ki ga v potopisu
označuje z "Dzim"-om, in črnim duhovnikom. Spodaj p. Peyton v družbi z misijonarko
in domačinskim duhovnikom.*

Predstavim se in prosim, naj oprostí najini predrznosti. Prava atomska bomba. Če sva bila preje nepoznani osebi, sva postala v hipu osrednja točka. O zborovanju sester ni več govora; naj zahvalijo Boga, da je do Mosake še dolga pot, sicer bi šel njihov duhovni sestanek po vodi. V znak prijateljstva sem moral sprejeti povabilo, da se bom nazaj grede oglasil in zaužil pri njih popotnico za Kartum.

Sto in dvajset kilometrov dolga asfaltirana cesta veže Mosako z glavnim mestom Kampale. Med potjo je bil p. Peyton še vedno predmet naših razmotrivanj. S prepričanjem, da je bila pobožnost rožnega venca najučinkovitejše sredstvo za spreobrnjenje starih katoliških narodov, si je osvojil množino vernikov. Domači duhovnik je samo dostavil, da to ne velja samo za stare narode, ampak tudi za bodočnost afriških narodov.

Preprosti molek, ki drsi po razrezanih rokah neumorne kmetice, ali po gladkih odišavljenih in z biseri okrašenih rokah filmskih igralk, je postal znak in skrivnostna moč nove bodočnosti.

V daljavi so se prižgale prve lučke, kar pomeni da smo dospeli v Mosako.

(Sledi.)

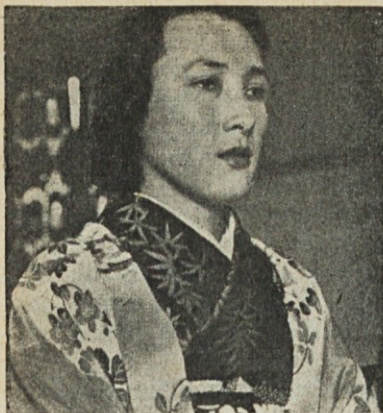
ABUNA

Nekoč so Ti Nilovi valčki šumljali,
in veter puščave je vel Ti v obraz.
Krog Tebe so barijski dečki čebljali,
v Hartumu prešteval izgubljeni si čas.

Da, človek je nič... Kot dihljaj čez puščave.
Ta zemlja je pila jeklene moči,
le malo dajala za srage krvave,
za v tihem trpljenju prečute noči...

Potem si se zrušil na sončni obali.
Gospodu so žrtve kot seme za plod.
Že plugi so božji v to prst zaorali.
Abuna — naš Oče, jeclja Mu zdaj rod.

Vladimir Kos, 1944

MARIJA URUSHIHARA TAMIE

v
TEŽKA POT

(Izpoved japonske akademičarke)

Doma sem iz Kanazawa, mesto, ki je nekako sredi Japonske in šteje kakih 252.000 duš. Prvih enajst let sem tam preživela.

Blizu našega doma je bil v čudovito lepem budističnem svetišču otroški vrtec. Njega ravnatelj je bil budistični svečenik. Moja mati je bila bončeva znanka; veliko mu je zaupala; zato me je brž poslala v njegov otroški vrtec. Svečenik nam je govoril o budizmu, a kaj je govoril, se danes pač ne spominjam; navkljub vsemu pa se prijetno spominjam nekaterih budističnih obredov, pa igranja v tistem vrtcu. Lahko rečem, da sem bila zares srečna tam.

Ko mi je bilo enajst let, je ravnatelj kolegija v Yamaguchi mojega očeta, ki je bil star prijatelj njegov, povabil, naj bi prišel in z njim skupaj v zavodu delal. Oče se je odzval povabilu, preselili smo se tedaj tja.

V Yamaguchi so me tovariši neke nedelje povabili v protestantsko metodistično cerkev, prav blizu našega doma. Tam smo lep čas prepevali, ob slovesu pa so mi poklonili prav lepo podobico. Po tistem sem prav pogosto zahajala v cerkev, vse dokler nisem šla v gimnazijo.

8. decembra 1941. je Japonska vstopila v drugo svetovno vojno.

Gimnazijski ravnatelj nam je prepovedal študij angleščine; moja mati pa je menila, da bi nam bilo znanje tega jezika vseeno potrebno, če hočemo poznati mišljenje naših sovražnikov. Zato sem angleščino študirala pri neki gospe, ki je bila dvajset let v ZDA. Po veri je bila protestantka. Učila me je tedaj angleščino, pa še verouk. S svojo učiteljico sem bila na moč zadovoljna.

Moški so bili vsi v vojski. Tako smo morali japonski študentje v tistih letih prijeti za delo v avionskih tovarnah. Študij angleščine in verouka sem morala opustiti.

V tovarni sem delala vsa v prepričanju in v domišljiji o bližnji zmagi drage domovine. Lepega dne so nas pri delu napadli ameriški avioni; vsuli so ploho bomb na našo tovarno. Nekateri smo še uspeli, da smo zbežali daleč ven na polje, a mnoge moje tovariše so pobile bom-

be. Samo nekaj metrov od njih sem videla, kako so umirali. Pozneje sem mnogokrat razmišljala, kako bi tudi mene tistikrat lahko pogodile bombe, pa da človek pravzaprav, tudi jaz, lahko vsak trenutek umrje; še bolj sem se vrgla na delo za domovino. Na Boga tistikrat še nisem mislila.

Še danes se spominjam tistih črnih dni pa nenehne nevarnosti, ki sem jo preživljala, hvalim Boga, da me je obvaroval smrti v trenutkih, ko moja duša še ni bila pripravljena, da bi stopila predenj.

Vsi Japonci smo se borili v resničnem upanju na zmago. Eksplozija atomske bombe šele nam je odprla oči: spoznali smo, da se borimo proti mnogo, mnogo močnejšemu sovražniku, ki ga ne bomo zmogli.

Tedaj smo se vsi, cesar in Japonci, ki smo domovino ljubili, sprijaznili s porazom, da bi ljubljeno Japonsko rešili popolnega uničenja.

Tista izjava takrat, da naš cesar ni hkrati tudi bog, je usekala kot prava duhovna bomba. V vsej zgodovini in filozofiji naše dežele so nam vedno predstavljali božansko poreklo Japonske in njenega cesarja, predstavljali kot najčistejšo resnico. In smo trdno verjeli v to resnico. Zdaj pa smo spoznali, da je bilo vse skupaj samo bajka. Bilo je nekaj kot smrt vse naše starodavne vere. To spoznanje je bilo resnično najtežja narodna kriza v vsej japonski zgodovini. Čez noč smo se znašli brez vere in upanja v vse duhovne vrednote, ki smo jih do tistikrat visoko dvigali. Iz oči v oči smo se zagledali v docela novo, nepoznano življenje, na katerega nikoli pripravljene nismo bili.

To so bili trenutki pravega duhovnega poloma, ki so večino Japoncev spravili v popolni dvom sploh o vsem.

V takšnem vzdušju se je tudi naše življenje na univerzi docela spremenilo.

Prešlo nam je vse spoštovanje do profesorjev, ki so nam predavali zgodovino in filozofijo. Njih naukom nismo več verjeli. Vse, kar so nam govorili, se nam je zdelo izmišljotina in laž. S protesti in stavkami smo celo javno pričali svojo nevoljo. Tudi jaz sem bila nekoč voditeljica takšne akademske stavke.

V duši mi je bilo prazno. Strahoten nemir je divjal v meni. Le kaj naj je vredno življenje v takšnem vzdušju? V edino uteho so mi bile ure, ki sem jih od časa do časa preživela v družbi z nekdanjo mojo profesorico angleščine, ki je bila protestantka. Iz dneva v dan zaupnejši so bili najini odnosi.

Lepega dne je na univerzo prišel oče Arrupe, velik in slovit španski misijonar iz Bilbao. Pel nam je razne lepe španske napeve. Čudovit koncert!

Na univerzi je bila tudi neka katoliška profesorica, ki me je tisti dan po koncertu ogovorila:

— Bi ne hoteli obiskati katoliške cerkve?

Iz same radovednosti sem tedaj res šla v družbi neke prijateljice in profesorice petja. Bile smo pri maši. Seveda nisem ničesar razumela;

svojo navzočnost sem izrabila za to, da sem štela sveče na oltarju — šest jih je bilo, se še spominjam — pa da sem gledala krog sebe. Nisem se mogla načuditi ponašanju katoličanov, ki so bili v cerkvi. Tudi te sem brž preštela. In sem jih naštela petnajst. Vsi do zadnjega so bili izredno ljubeznivi z menoj. Takrat sem tovarišico vprašala, katera obeh ver je boljša: katoliška ali protestantska. Pa mi ni znala odgovoriti.

Pa se je našla prijateljica, ki mi je nasvetovala:

— V katoliško cerkev hodi; katoliško profesorico imaš na univerzi; kadar boš pri izpitih, te bo gotovo ocenila boljše kakor druge.

A ta nasvet me je zbolel kot nekaj newrednega; pa tudi sicer se nisem mogla opogumiti zaradi vezi, ki so me priklepale na mojo profesorico angleščine.

Po nekaj dneh precejšnjih dvomov in dušnega boja, sem se odločila, da bom hodila k protestantom. Precej dolgo sem zahajala v njihovo cerkev. Pa me je moja profesorica angleščine nekoč vprašala:

— Bi se ne dala krstiti?

Krst me, iskreno povedano, še ni privlačil, saj še nisem do tedaj niti vseh evangelijev prebrala. A profesorica se ni vdala:

— Najprej milost božja. Potem pa boš študirala, kolikor boš hotel, tja gor do smrti.

Prepričala me je in po nekaj dneh priprave sem se odločila za krst. Zares zadovoljna sem bila. Protestantje so se mi priljubili, kajti evangelij me je bolj in bolj podžigal k dobremu. A o Jezusovem božanstvu do takrat še nisem razmišljala, nihče mi o tej čudoviti resnici še ni govoril. Mislila sem pač, da je bil Jezus zares velik, izreden človek, a nič več kot to.

Kako leto dni sem nato delovala med protestanti s pravo apostolsko vnemo. Mnoge svoje akademske tovariše sem nagovorila, da so hodili k razlagi evangelija. Počasi pa sem v sebi začutila nekšno nezadovoljstvo. Pač pa sem vsa začudena ugotavljala, kako sta bili dve moji akademski tovarišici, ki sta se dali krstiti v katoliški cerkvi, iz dneva v dan srečnejši.

Tedaj sem na vse načine skušala odkriti vzrok te čudne razlike med nami, pa sem nekajkrat iskala nasveta pri profesorju, ki je bil protestant. A razlaga, ki mi jo je on nudil, me še malo ni zadovoljila. Živela sem tako v stiski in v dvomu, pa tega svojim katoliškim sošolkam nisem hotela pokazati. Razpravljala sem z njimi in jih zraven vsega še napadala. Da je katolicizem zastarel, da ni svobode v njem, to in podobno sem zatrjevala.

Bilo je pri nekem predavanju na univerzi, ko sem se dvignila in zakričala profesorici, ki je govorila o katolicizmu, naj molči, češ da državna postava ne dovoli govoriti o veri na državnih šolah.

A dvom v meni je navkljub vsemu rasel še bolj. V dnu duše sem hrepenela bolj in bolj, da bi spoznala katolicizem. Bolj ko sem javno proti njemu govorila, bolj ko sem se metala v delo med protestanti, bolj je v meni rasla želja, da bi se s katolicizmom do dna seznanila.

Moja katoliška prijateljica Teiko San se je ob mojih izpadih ven in ven nasmihala. Na vso mojo zaletelost mi je odgovarjala tako ljubeznivo, da je nisem strpela več. A to njeno tako velikodušno ravnanje z menoj je siednjič vendarle pognalo sad v mojem srcu.

Nazadnje sem se vendarle odločila, da se bom seznanila s katolicizmom. Moja profesorica angleščine, protestantka, kot sem omenila, mi je to namero na vse mogoče načine skušala preprečiti. Zatrjevala mi je, da so katoliški duhovniki neznansko samosilni, da vernike sploh vsa-je, da so katoliški duhovniki neznansko samosilni, da vernike sploh vsa-kršne svobode oropajo, da sta duhovski poklic in celibat celo nekaj nemoralnega, da med katoličani ni kulturnih ljudi, in koliko tega še!

To zadnje, da ni kulturnih ljudi med katoličani, se mi je zdelo resnično; misel je z vso silo segla vame in me ni izpustila. Takrat še nisem imela vere, pa sem gledala vse stvari po človeško: mikalo me je le tisto, kar je slovelo pred svetom in pred ljudmi.

Ko pa sem se začela načrtno zaglabljati v katolištvo, sem brž zaznala, da vzrok za to družabno manjvrednost med katoličani ne smem iskati v njihovem verskem nauku, saj je ta izredno globok in močan tako, da zadovolji tudi največjega duha. V časih Franciška Ksaverija je imel katolicizem na Japonskem velik ugled. Katoličani so takrat tvorili med Japonci odlično in kulturno izredno visoko manjšino. A razbesnela so se krvava preganjanja, ki so katolištvu prinesla slavo tisočerih mučencev, medtem ko so se vrata katoliškemu misijonstvu v moji domovini za cela tri stoletja zaprla.

Pred sto leti pa se je Japonska spet odprla zapadni kulturi. A njen prvi stik je bil na vso nesrečo v prvi vrsti z — Nemčijo. Nemška kultura je s svojo protikatoliško filozofijo strahotno vplivala na razvoj japonske. Učili so nas, med drugim vsem, da je protestantizem visoko nad katolištvom, pa da je bil Luter resnični junak. Katolicizem pa, da je vera sužnjev in hlapcev...

Danes si katolicizem, hvala Bogu, zadobiva vse večji ugled med našimi izobraženci; a prodira le z veliko težavo, saj so predsodki proti njemu v nas le še pregloboko zakoreninjeni.

V tistih mučnih dneh me je obiskal tudi protestantski pastor. Prav isto mi je zatrjeval kot moja profesorica angleščine. Bolelo me je, saj sem oba visoko cenila; a srca mi nista ganila več. Odločila sem se že, da bom storila najvišji korak.

Tako sem šla nekoč v katoliško svetišče s svojo profesorico petja. Bil je tam takrat tudi oče misijonar. In me je vprašal:

— Le zakaj ste nezadovoljni s protestantizmom?

Nisem mu znala razložiti in sem jokala. Kajti četudi še nisem poznala katolištva, sem vendar zaznala v sebi neko neznansko dušno spokojnost po tolikšnem trudu in boju, ko sem prestopila prag katoliške cerkve. Tedaj pa mi je misijonar dejal:

— Dokler ne boste jasno videli razlike med katolištvom in protestantstvom, je najbolje, da se držite obeh.

Pa sem ga zavrnila, da bi kaj takšnega ne zmogla, saj sem vedela, da premnogi, mnogo učenejši od mene niso umeli razvozljati te razlike.

A misijonar se ni uklonil:

— Čeprav ste mladi in čeprav mislite, da ste kaj slabo izobraženi, razumite, da vam je um in spoznanje Bog podaril. Prav zato pa lahko pridete do spoznanja resnice, če se potrudite.

Kar takoj sem se prepričala, kako po krivici tožijo protestantje katoliško Cerkev, češ da svojim vernikom krade svobodo. A jasno tudi zdaj še nisem videla. Mnogokrat sem naravnost obupavala, mnogokrat me je obšla misel, da bi na vse skupaj sploh pozabila: saj tisti, ki so bili sploh brez vere, prav gotovo niso trpeli, kot sem jaz trpela. Zdelo se mi je celo, da so bili naravnost zadovoljni v svoji brezverji. In trpeti sem se bala, trpeti nisem hotela. V takšnih trenutkih sem se spominjala misijonarjevih besed: "Čeprav ste mladi in čeprav mislite, da ste kaj slabo izobraženi, razumite, da vam je um in spoznanje podaril Bog..."

Medtem pa je komunizem na Japonskem na vse žile in vztrajno rovaril. Mnogi moji prijatelji že so bili med rdečimi. Tudi mene so se lotili, tudi v meni so vzbudili zanimanje za svoje načrte. To novo zanimanje pa je mojo zmedo še povečalo, saj sem se zdaj kar nenada znašla pred tremi potmi, ne da bi vedela, po kateri naj krenem.

V tistih dneh enkrat mi je dejala katoliška profesorica:

— Nemogoče, da bi bil človek s trojno nasprotujočo si miselnostjo hkrati. Če hočete mir sami v sebi, odločite se za katero koli. Misijonar, se mi zdi, skoraj zapravlja svoj čas, ko vam razlaga naš nauk. Če vas katolicizem ne ogreje, pustite ga in pojdite svojo pot.

Ta precej rezka pripomba mi je šla do duše. Nagnila me je, da sem se odločila slednjič. Kot sem pozneje spoznala, mi je bilo izbirati pravzaprav edinole med katolištvom in komunizmom.

Vedno se mi je zdelo, da so katoličani sebični, nič kaj pogumni, ker samo molijo, na socialno polje se pa sploh ne spuste. In sem videla, kako so bili prav v teh časih med japonsko mladino komunisti najodločnejši, pa kako so se znali približati delavcu! To socialno komunistično delovanje me je vleklo bolj od vsega. Zraven se mi je skutila nemoralnost moderne družbe. Slutila sem, kako nujno je, da nje нравno višino dvignemo. A sem nenada spoznala, da bi najprej morala sama pri sebi začeti! Najprej moram jaz sama biti dobra, če hočem potem v dobro drugih delati.

Dokončno me je pripeljalo v Cerkev zgledno in plemenito življenje, kot sem ga videla pri katoliških misijonarjih. Po celoletnem pouku v krščanskem nauku sem za božični praznik prejela krst. Nemogoče je z besedo povedati, kakšno zadovoljstvo je prišlo vame.

A na Japonskem je za katoliškega človeka dokaj težko. Nenehno se mora sprijemati z drugimi, trdno in nezmakljivo mora vztrajati v nam tako sovražnem okolju. Neenkrat se mi je namerilo, da sem ob razgovorih z nekatoličani začela o marsičem dvomiti.

Ko je človek enkrat po krstu stopil med občestvo živih, mora veliko študirati o veri, veliko vpraševati misijonarje, saj je krščanski nauk izredno globok in težak. V svojih dvomih sem se iskreno zatekla vselej k p. Domenzainu, ki je bil moj župnik v Yagamuchi. Ta duhovnik me je dvomov vselej rešil. Z njegovo pomočjo sem poglobila svoja katoliška spoznanja in vero.

Zdaj je v meni mir. Moja notranjost je nasičena scela in vsa v katolištvu. Resnično srečna sem. Hvalim pa Boga še posebej, kajti poleg prečudovitega daru svete vere mi je dal še posebno milost misijonskega poklica. Misijonarji in misijonarki, ki so zapustili mater in domovino, da bi tja do svoje smrti delali za Japonce, so mi bili vedno ljubi. Zdaj hočem tudi jaz svoje dni dati življenju v misijonih, da bi bili vsi Japonci nekoč srečni, kot sem srečna jaz, ki živim iz milosti edine prave vere.

Gospod je milostljiv: moj sen se začenja uresničevati. Upam, upam, da bom z božjo pomočjo skoraj Kristusova — misijonarka!

v CRNA AFRIKA V NEVARNOSTI

Ugledni kanadski škof msgr. Gustave Prevost je po svojem povratku z obiska v Afriki izjavil: "Številne katoliške misijone sem obiskal na svoji poti po Afriki, ko sem se vračal s Kitajske. In prepričal sem se, ko sem gledal stvari od blizu, kako se prav lahko zgodi, da se bo črna Afrika v bližnjih desetih letih znašla v komunističnem obsevu." Tej vse prej kot razveseljivi izjavi je dodal še ugotovitev, da je položaj v današnji Afriki na las podoben razmeram, ki so vladale na Kitajskem tik pred komunistično revolucijo. Tudi tam mnogi misijonarji niso in niso hoteli verjeti, da se bliža neurje. Tako se dogaja tudi v Afriki: mnogi misijonarji sicer slutijo rdečo nevarnost, tolažijo pa se z varljivim upanjem, da je še daleč...

Spet drugi škof, msgr. Seibel, je nedavno v nekem angleškem misijonskem študijskem krožku zaklical: "Samo čudež lahko še reši Afriko pred komunizmom!"

Premerimo in pretehtajmo dejstva, ki smo jih povzeli po uradnih misijonskih poročilih in ki sama po sebi zares zgovorno potrjujejo obe gornji dokaj črni izjavi.

DEJSTVA GOVORE

Tamle ob sklepu svetega leta 1950. je uradna misijonska časopisna agencija Fides objavila naslednjo novico: "V Moskvi se je v zadnjih časih zbralo nekaj sto Afričanov, da bi se šolali v komunistični

miselnosti in taktiki. Po končanih rdečih študijih so se vrnili v domače kraje z geslom 'Boj misijonom!' Sredstva, ki jih pri tem boju uporabljajo, so naslednja: silovita propaganda po časopisju, filmu in radiu; načrten prezir vseh katehističnih središč in krožkov; blatenje in klevetanje misijonarjev in katehistov; prirejanje velikih ljudskih shodov, kjer naj bo vodilni klic: 'Kristus nas ne more nasititi; marksizem lahko!'

Švicarska časopisna agencija Kipa pa v svojem posebnem poročilu iz leta 1953 odkriva, da so v nekaterih krajih vzhodne Evrope, posebno po mnogih samostanih na Češkem, Madžarskem in v Romuniji ustanovili komunisti posebna "misijonska semenišča" z namenom, da v njih vzgoje komunistične aktiviste in jih pošljejo v inozemstvo — kot misijonarje! Mnogi teh mladeničev, ki se šolajo po komunističnih "bogoslavjih", so afriške krvi, petnajst jih je iz Ugande. Lepo število jih vežbajo za sleparje, ki bodo znali v vsem nastopati kot katoliški duhovniki in misijonarji; spet drugi naj bi šli med svoje rojake kot protestantski pastori, da bi tako lažje preslepili krščanske črnce. Vse kaže, da so takšno komunistično "semenišče" 1954. ustanovili tudi v Abesiniji.

V svojem poročilu Vrhovnemu sovjetu je bivši rdeči zvezdnik Vjačeslav Molotov 8. februarja 1955 oznanil, kako mogočno je komunizem napredoval v Aziji, po zaslugi gibanja za ljudsko svobodo... Napovedal je tudi, da se bodo v kratkem v Afriki dvignila podobna gibanja, ki jih nobena zapadna imperialistična sila ne bo mogla zastaviti...

Drugi važni element so črnski akademiki, ki jih je vsak dan več po evropskih univerzah. Mnogi med njimi so prepričani in zagrizeni komunisti. Poroča publicist Douglas Hyde, kako se afriški mladeniči, ki prihajajo študirat v London, takoj znajdejo sredi svojih črnih rojakov. Že kar na postaji jih čakajo in brez odloga jih popeljejo v "dobro in poceni" stanovanje: v svoj komunistični krožek, kjer jih nemudoma seznanijo s komunističnim časopisjem, knjigami, knjižnicami, shodi in drugimi strankarskimi prireditvami.

Iz poročil, ki so jih brali na nedavnih mednarodnih kongresih U.I.E. (Mednarodna akademska zveza) ali pa na shodih Svetovne federacije demokratske mladine — znameniti "mladinski" kongresi, ki jih prirejajo boljševiki — bodisi v Moskvi, v Pragi in v Varšavi, se nam odkriva posebna pomoč, ki jo komunisti nakazujejo afriškim deželam: v prvi vrsti s tiskom, s potujočimi knjižnicami in študijskimi štipendijami po komunističnih univerzah v Sovjetiji ali v satelitskih državah. Nič čudnega, če poplava komunističnega časopisja po afriških mestih in vaseh vsak dan bolj raste. Katoliški tednik v Dakarju, ki ga izdajajo misijonarji, "Afriške novice", je nedavno zapisal: "Bedasta zaslepljenost, če bi danes še tajili, kako vneto rovari in spletkari komunizem med afriško študentovsko mladino."

Ameriška revija "Newsweek" pa je pred dobrim letom (november 1956) objavila članek, ki je vzbudil po vsem zapadnem svetu velikansko pozornost. Napisal ga je neki bivši komunist, ki natančno razlaga moskovski načrt za osvojitve Afrike. Zdi se, da ima očetovstvo pri tem načrtu sam Nikita Hruščev, da pa je za njega izvedbo odgovoren Mihail Suslov. Načrt sloni na tehle štirih osnovah: posebne šole za vzgojo črnih agitatorjev; česte "znanstvene" ekspedicije v Afriko; priprava in organiziranje tajne revolucionarne vojske; ustanavljanje lažnih verskih misijonov.

Med lažnimi misijonarji, ki so se zdaj vrnili v Afriko, je najznamenitejši neki Valdris, ki sam sebe nazivlje "sovražnik hudiča"; dolga leta je delal v sovjetski bolnišnici v Addis Abebi.

SKRIVNOSTNA BOLNIŠNICA V SRCU ABESINIJE

Vse kaže, da je ta skrivnostna bolnišnica v Addis Abebi pravo središče komunističnega delovanja ne samo za Abesinijo, marveč sploh za vso vzhodno Afriko. Danes je že dokazana stvar, da so se in se še vedno prav tu pripravljajo bivši in bodoči voditelji Mau-Mau gibanja. Bolničarke-domačinke delajo tu po osem mesecev. Kadar zapuščajo to svojo bolničarsko "šolo", odhajajo krepko obložene z rdečo propagando: prav te mladenke so najtrdnjša osnova komunistične organizacije v deželi. Češki tehniki so v sami abesinski prestolnici zgradili tovarno za municijo, ki jo zdaj tudi vodijo. Kam naj gre vse orožje, ki ga izdelajo, če pa abesinsko cesarstvo skoraj nima vojske? Lahko si predstavljamo, kam! Orožje in nasmešek, to sta dve strugi, po katerih polzi na skrivaj sicer, pa čedalje globlje komunizem v osrčje Afrike.

DIPLOMATSKO ZASTOPSTVO V SUDANU

Pred letom dni je sudanski predsednik Al Azhari oznanil, da Sudan sprejema sovjetsko ponudbo za tehnično pomoč, pa da razpravljajo tudi o najnovejši češki ponudbi za nakup orožja. Nekaj za tistim oznanilom so Sudanci iz Egipta že prejeli prve avione in tanke. Kdo jih je dal, je več kot jasno: isti kot Egiptu in Siriji!

"New York Tribunes" je pred kratkim zatrdil, da "navzočnost sovjetskih tehnikov v Sudanu v resnici predstavlja komunistično prednjo stražo v osrčju Afrike."

Nedvomno so Sovjeti utrpeli krepko klofuto, ko so jim zapadni zavezniki vsaj za zdaj preprečili, da bi Egipt spremenili v svoje vojaško oporišče in arzenal. A Afriki se zato še dolgo niso odpovedali! Kamor ne more orožje, prav gotovo zmore nasmeš z obljubo o zemskem paradizu... Zdaj se na vse sile trudijo, da bi organizirali čim več "turističnih" obiskov črncev v sovjetski paradiz. Črnce potovanja, posebno

v nepoznane dežele, že od nekdanj mikajo. Ob povratku so seveda ti naivni turisti polni hvale in slave, bodi v časopisju, bodi v radiju za velikanski napredek, srečo in blagostanje delavskih množic po Sovjetiji in satelitskih deželah. Celo zagrizeni sudanski muslimani nasedajo komunističnim vabam. Kot smo med našimi drobnimi poročili iz misijonskega sveta že pred meseci objavili, so v sudanski prestolnici Hartumu rdeči istočasno pripravili po svojem diplomatskem zastopstvu dve odlično izpeljani propagandni prireditvi: razstavo češke industrije (največ, kar so preprost črnci do zdaj velikega v industriji videli), pa gostovanje pekinške opere, ki je bilo za deželo ob Nilu resnična senzacija.

Vsi sindikati znamenitih bombažnih nasadov iz Gezire, ki zbirajo v svojem krogu čez 30.000 delavcev — ti nasadi so glavno sudansko bogastvo — so trdno v komunističnih rokah. Med sudanskimi državnimi uradniki jih je vsaj polovica komunistov ali pa njih somišljenikov.

Po daljših pogajanjih je sudanska vlada pristala na ustanovitev posebne agencije v Hartumu, ki naj predstavlja in varuje sovjetske koristi v Sudanu. Brž nato je prišel v prestolnico sovjetski odpravnik poslov z nič manj kot 85 sovjetskimi uradniki... Če pomislimo, da ima italijansko poslaništvo v isti prestolnici samo tri uradnike, navkljub temu, da živi v Sudanu vsaj dva tisoč Italijanov, pa da sovjetskih podanikov v tej nilski deželi sploh ni — razen sedanjih uradnikov na diplomatski agenciji —, si lahko predstavljamo, "kam pes taco moli..."

Okrog dve tretjini profesorjev in dijakov v Hartumu pripadata komunistični stranki. Eden teh dijakov, neki Jože Gram je lansko poletje pripravil na sudanskem jugu v mestu Wau prvi komunistični mladinski in dijaški kongres. Omenjeni študent je odločne in silno delavne nravi; njega dni je bil vnet delavec v katoliških mladinskih organizacijah, danes na žalost komunistični priganjač: bil je tako drzen, da je celo naprosil katoliške misijonarje v kraju, naj mu odstopijo svoje misijonišče za kongresni prostor...

Polovica mladih učiteljev v Sudanu je enako kot državno uradništvo komunistično usmerjena. Če izvzamemo akademike, komunisti v Sudanu nič ne govore o historičnem in dialektičnem materializmu, marveč samo napadajo zapadne države, posebno ZDA, pa spet rasno napestost v Ameriki in v Južni Afriki, ki so je krivi beli.

Zdi se, da se sudanska vlada komunizma prav nič ne boji; nasprotno, celo naklonjena mu je. Medtem pa je prosvetni minister, kot smo tudi že poročali, z nedavnim odlokom ukinitel in podržaval vse katoliške misijonske šole. Cerkvi v Sudanu se ometajo precej viharni dnevi...

KRŠČANSKA UGANDA IN POŽIGALCI CERKVA

Lani v novembru mesecu je ugandski kmetijski minister začel z izvajanjem agrarne reforme v okraju Lango. Črnci, ki so že po naravi navajeni, da so popolni gospodarji zemlje brez kakršnih koli omejitev, so sovražno gledali na to ministrsko početje, ki jim je zemljišče ome-

Prizor z novega misijonskega filma, ki pokaže borbe misijonarjev v Črni Afriki, da jo osvoje Kristusu.

jilo in točno odmerilo zraven pa še obdavčilo. Okrajni glavar je prišel na nesrečno misel, da je na razpravo o delitvi zemlje povabil tudi nekatere predstavnike narodne kongresne stranke, ki je očitno komunistično obarvana. Ko so hoteli začeti z razpravo, so se vladni predstavniki namesto pred plemenskimi glavarji, ki so jih tja sklicali, znašli iz oči v oči z velikansko množico, napol drhaljo. Ni se še dobro dvignil kmetijski minister, tudi zamorec, ko je drhal, spretno pripravljena in naučena, začela vpiti in tuliti ter lučati kamenje na državne zastopnike. Policija je obnemogla. Tedaj je neki častnik potegnil samokres in sprožil; krogla je ranila zamorca med množico. Začela se je splošna prekucija. Zastopniki vlade so komaj, komaj odnesli celo kožo, medtem ko je drhal poslopje komisariata do tal porušila.

Že samo dejstvo, da so znali komunisti v nekaj borih urah na delovni dan zbrati takšno velikansko množico in to v deželi, kjer so ljudje večasih drug od drugega kilometre oddaljeni in so prometna sredstva vse prej kot ugodna, je dokaz, kakšno moč že ima komunizem med črnskimi množicami.

Tri so komunistično usmerjene stranke v Ugandi: narodna kongresna stranka, progresivna stranka, pa stranka socialistične ugand-

ske mladine. Precej rdeče pobarvani so tudi trije veliki časopisi "Gambuze", "Ugandae Express" in "African Pilot".

Na nekem zborovanju narodne kongresne stranke v Midale je eden od zborovalcev zaklical: "Če je potreba, bomo požgali tudi cerkve!" Predsednik te stranke, Mauzi pa je vpričo deset tisoč zborovalcev predlanskim izjavil: "Vse vere so nam prinesli v deželo tujci. Zato moramo tudi vse vere gledati kot tuje vere!"

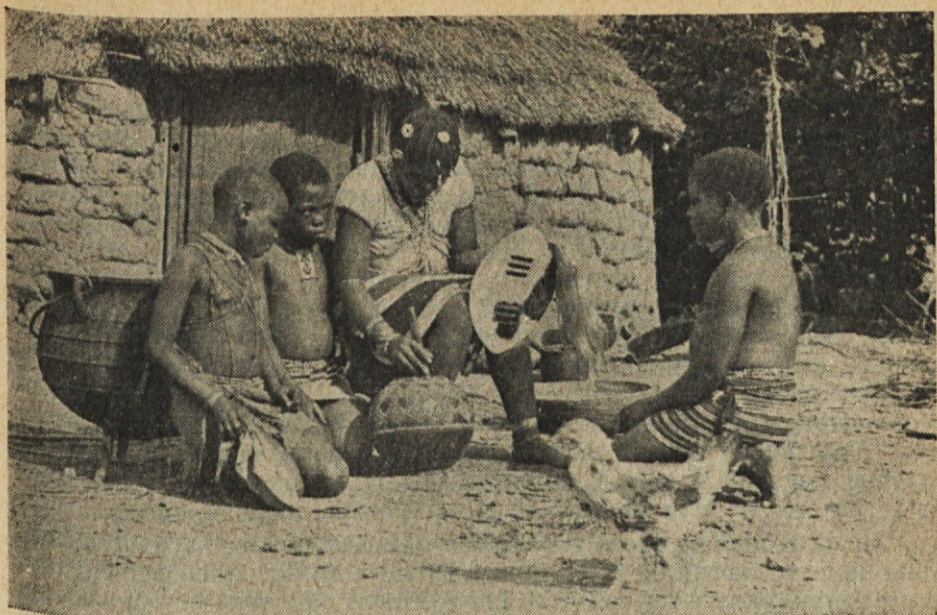
Lani je nek ugandski bogoslovec pisal svojemu profesorju: "Nesrečo katolištvo v Ugandi precej pada. Vemo, da bodo nastopile velikanske težave posebno za vas bele. Dovolili so mi, da sem za mesec dni odšel iz semenišča, pa sem ugotovil, kako strahotno ljudje vse belce sovražijo: prav zato bolj in bolj sovražijo tudi vero, ki so jo k nam prinesli beli misijonarji. Lahko si predstavljate, da sem resnično zaskrbljen..."

KOMUNISTIČNA TAKTIKA

Priznati je treba, da so komunisti pravi mojstri, kako se vriniti v organizacije, med množice, v družbo. Znajo se vriniti, ne da bi vzbudili kak sum, ne da bi sploh koga vznemirili. Ko pa so se vrinili v deželo, se razlijejo po nji kot oljnat madež. Kaki dve leti je tega, kar se je v današnji samostojni afriški državi Ghana pojavila brezpomembna in na vid čisto nedolžna organizacija: Mladinska zveza Slonokoščene obale. Večina ljudi se zanjo sploh menila ni. Tudi njeni cilji so bili skoraj nedolžni: vzgoja in razvedrilo črnski mladini. Malo po ustanovitvi pa so v okrilju te organizacije ustanovili tudi gimnazijo, kamor se je vpisalo kakih dvesto mladeničev. Pred kratkim je organizacija začela tiskati svoje glasilo "Glas mladih" in prirejati celo vrsto predavanj in zborovanj. Zanimivo pa je, da listič že od prve številke naprej bolj in bolj kaže odkrito občudovanje za Sovjetijo, pa da predavanja, ki jih ti "mladeniči" prirejajo, čudovito lepo čisto marksistično doné. No, in zdaj so kar čez noč odkrili, da se za to na vid nedolžno mladinsko organizacijo skriva pravo, pristno komunistično gibanje, ki ga je začel neki zamorec poročen s fanatično evropsko komunistko, ki jo je spoznal v letih svojega študija v Franciji...

Nekje bolj, drugje spet manj, a slednjič povsod na globoko deluje komunizem po vseh afriških deželah. Zbrani škofje zapadne Francoske Afrike so že 1949. v pastirskem pismu opominjali vernike: "Združenja, tiskovine, kongresi in zveze, vse to očitno komunistično usmerjeno, se prizadeva, da bi komunistični nauk razširilo po Francoski Afriki. Pozivamo vernike, naj se čuvajo zvodnikov, naj se ne dajo premotiti z lepimi besedami."

Sovjetija je diplomatske zveze vzpostavila tudi z Libijo in Libero. Njena najnovejša politika sloni na ponudbah gospodarske in tehnične pomoči mladim afriškim državam. Iz Moskve pošiljajo v Afriko poslanike in kulturne svetovalce, ki prirejajo trgovske in industrijske razstave in skrbe za "kulturno izmenjavo"... Danes ni več afriške de-

Prizor pred afriško kočo.

žele, ki bi mogla trditi, da ne pozna komunistične propagande. Tudi ne smemo misliti, da komunizem ni nevarnost v tistih državah, ki so ga postavile izven zakona kot v Alžiru, v Tunizu in v Južni Afriki. Ne pozabimo, da najde komunizem najplodnejša tla za svojo setev prav tam, kjer so krivice belih do črnih vsak dan večje.

RASNA GONJA JE V PRID MOSKVI

V Dakarju, Rabatu, Casablanci, pa Johannesburgu je na tisoče in stotisoče črncev, ki so naravnost iz tisočletnih pragozdov prišli v vabljava afriška velemesta. Žive v popolni zapuščenosti. Beli in drugi gospodarji se menijo zanje le toliko, kolikor jim utegne sposobnost njihov rok in telesna sila koristiti. Nič pa jim niso mar njih človečanske pravice, nič njihove družine in otroci.

Vsi ti črnci čutijo in zaznavajo strahotno krivico, ki se jim godi, ko gledajo svoje umazane, blatne barake in jih primerjajo z razkošnimi palačami belih mogotcev. A skoraj ga ni, ki bi vstal in se odločno potegnil za pravice črnih. Ni ga, ker mu v nasprotnem primeru preti nevarnost, da ga bodo beli ožigosali za komunista in da bo slednjič obseдел v zaporu.

Pisatelj John Gunter je pomenljivo zapisal: "Dvojna tragedija se je v naših dneh znesla nad Južno Afriko: prva, da bodo beli, ki nujno

hočejo obdržati črnce v svojem jarmu, prej ali siej zašli v totalitarizem; druga, ki je še strahotnejša, da bodo črnici v odgovor na takšno nečloveško ravnanje z njimi nujno padli v komunizem.”

Južna Afrika je tista afriška dežela, kjer komunizem žanje največje uspehe, čeprav so ga z zakonom leta 1950 prepovedali. Predvsem se mu vdinja mladina, ki gleda v njem edino rešenje. Naglavno krivdo za to nezdravo in nevarno stanje nosi prav gotovo južnoafriška vlada s svojo krivično, naravnost nečloveško politiko znamenitega “apartheid” — rasne ločitve med belimi in črnimi. “Apartheid” pomeni, da vsako leto vtaknejo pod ključ na tisoče in tisoče črncev, ki so jih zalotili brez potrebnih dokumentov. “Apartheid” pomeni, da mora črnc delati 3000 metrov pod zemljo in izkopavati zlato, ne zase, marveč za belega denarnika, da pa sam navkljub vsemu trudu in znoju nima volilne pravice. Črnc enak kot beli plačuje davke, pa nima kot beli pravice, da bi svoje otroke šolal po državnih šolah, ki jih plačuje z znojem lastnih rok. “Apartheid” pomeni, da črna perica v Johannesburgu ne more na avtobus, ker so le-ti odmenjeni edinole belim, pa mora zato, včasih tudi po 15 km peš, če hoče zaslužiti in izročiti perilo, ki ga je oprala.

Južna Afrika je danes velikanski vulkan. Človek se naravnost čudi, kako da še ni izbruhnil. Samo konec krivic v Afriki lahko pomeni tudi konec komunizma v tej deželi. A krivice more odpraviti in vsa socialna vprašanja rešiti uspešno samo pristno krščanstvo, zakoreninjeno v črni Afriki in obnovljeno v deželah belcev. Krščanstvo je danes edino, ki zares iskreno in odločno brani pravice črnih domačinov na njih rodnih tleh in jih ščiti, v kolikor pač Cerkev to more, pred belim izkoriščanjem in modernim suženjstvom.

Za sklep o tem kratkem razmišljanju o komunistični nevarnosti, ki preti črni Afriki, samo besede, ki jih je zapisal sloviti Alexander Campbell:

“Afriški narodi, ki so sicer črne polti, pa izredno dobrega srca, so se med zadnjimi spustili v mogočni tok zgodovine. Prepričan sem, da bo njih bodočnost enako svetla, kot je bila preteklost temna. Saj Afrika, kot so pravilno opozorili že prvi misijonarji v deželi, se prav lahko spremeni v veliko, plodno krščansko polje. Krščansko, pravim, kajti edino krščanstvo je, ki resnično iskreno in zavestno dejansko oznanja, da so si vsi ljudje, naj so že po barvi, veri ali plemenski pripadnosti takšni ali takšni, slednjič vendarle vsi bratje v Kristusu, ki je za vse trpel in vse odrešil.”

ALADIN

AFRIKO KRISTUSU! KRISTUSA AFRIKI!

MLADI MISIJONARJI

Otroški prizor.

Igrajo: Ivan, Polde, Tonček, Stanko, Peter.

Pozorišče: boljša soba. Zadaj vhod. Levo vrata v kuhinjo. Sredi sobe miza, in stoli, v levem kotu peč, v desnem božične jaslice.

1. prizor.

(*Ko se zastor dvigne, sede vsi pri mizi razen Stankota, ki se sprehaja po sobi, in gledajo v spominsko knjigo.*)

POLDE: To je napisal gospod katehet?

IVAN: Da, gospod katehet.

TONČEK: Kako je lepo! Tudi jaz bi rad imel kaj takega.

PETER: Tak kaj boste zdaj tisto gledali! Čas je že, da se končno zmenimo, kako bomo koledovali.

TONČEK: No, kar govori, saj poslušam! (*Še bulji v knjigo.*)

IVAN: Saj res!! Skoraj bi pozabil.

PETER (*kot vodja vseh*): Zasedba vlog je sledeča: Ti Ivan, boš Gašper, Polde Miha in Tonček Boltežar. Drži?

VSI: Drži.

TONČEK: Samo naši Francki se ne bom smel prikazati, če bom za Boltežarja, in tudi mama bi bila huda.

PETER: Ah, kaj nas to briga. Saj nas ne bodo poznali.

TONČEK: No, potem pa že.

IVAN: Tudi, če bi te, čemu bi se bal.

PETER: Ah, s tem Tončkom bomo imeli najbrž spet kakšne sitnosti kot zmeraj.

IVAN: Meni pa nič ne branijo. Še to so rekli, da naj se kar pri nas napravimo v svete tri kralje. Samo obleke pa nobene vzeti. To so mi tako zabíčali.

TONČEK: Ali se bom jaz s sajami namazal?

IVAN: Seveda. Jaz ti jih preskrbim, ti pa meni dolgo srajco.

PETER: Obleke sem že jaz vse pripravil. Brez skrbi zanje.

IVAN: Oho, tem bolje.

PETER: Danes naredim še krone, zvezdo repatico, potem pa še brado in brke.

TONČEK (*se smeje*): Tudi brke, hahaha!

PETER: Kaj misliš, da so bili sveti trije kralji brez njih?

IVAN: Jaz bom kakor tisti misijonar, ki sva ga zadnjič videla v tisti knjigi... kako se že imenuje, Stanko?

STANKO (*ki je že prej sedel za peč in samo zrl predse*): "Gospod me kliče".

IVAN: Da, da.

PETER: Vse drugo je v redu. Nocoj zanesem vso garderobo k vam, ne, Ivan?

IVAN: Da, še pomagal ti bom.

TONČEK: In petje?

IVAN: Saj res, kmalu bi bil pozabil.

PETER: Ste se naučili vse štiri kitice?

POLDE: Jaz nisem utegnil, ker sem moral Minko zibati, pa tudi papir sem zgubil.

PETER: Da se mi naučiš! Dobro poslušaj in poskušaj!

TONČEK: Kaj so sveti trije kralji tudi peli?

PETER: Peli ali ne, vi boste.

IVAN, POLDE: Seveda.

PETER: No, kar začnite! (*Jih razporedi in jim dirigira*).

IVAN, POLDE, TONČEK (*pojo*):

Mi smo sveti trije Kralji,
Gašper, Miha, Boltežar,
prosimo vas, da bi dali
Detecu vsaj skromen dar.

PETER: Polde, le dobro pritisni! Ti, Tonček, se pa nikar tako kilavo ne drži. Pokoncu stoj! Naprej!

IVAN, POLDE, TONČEK (*pojo*):

Zvezda nas je popeljala
v revni betlehemski hlev,
Mati Dete je zibala,
rajski slišali smo spev.

POLDE: Če še ne bodo dali, boste morali še tretjo in četrto kitico zapeti. No, poskusite!

IVAN, POLDE, TONČEK (*pojo*):

Luč nebeška zažarela
v jaselcah je Detecu,
nas pa radost je prevzela,
vse smo dali Jezusu.

Radi, radi bi še dali,
prosimo pri vas za dar;
saj smo sveti trije kralji,
Gašper, Miha, Boltežar.

PETER: Bo že šlo. (Pesmi nikar pozabiti. Če bi enemu zmanjkalo, naj pa drugi bolj poprime.

VI: Brez skrbi.

PETER: Moram hitro na delo. Greš, Polde, z mano?

POLDE: Grem.

TONČEK: Smem tudi jaz?

PETER: No, Boltežar, pa pojdi. (*Smeje se odidejo*).

2. prizor.

IVAN (*hodi po sobi in si veselo mane roke*): Ha, ha! To nas bodo gledali, ko bomo šli koledovat!

STANKO: Ivan!

IVAN (*ni vedel, da je Stanko ostal*): Moj Bog, kako si me prestrašil. Sem mislil, da te ni več tu, ker si tako molčečen.

STANKO (*vstane*): Ivan, nikar se ne pre nagli.

IVAN (*začuden*): Pa kaj si tako žalosten, Stanko?

STANKO: Moram biti — zaradi tebe...

IVAN: Zaradi mene?

STANKO: Ko bi bil na tvojem mestu, ne bi šel koledovat.

IVAN: Zakaj ne?

STANKO: Kam bo šel denar, ki ga boste nabrali?

IVAN: Nogometno žogo bomo kupili.

STANKO: Ali veš; kaj je prav za prav koledovanje?

IVAN: Vem. Gospod katehet nam je dejal, da so bili prvi koledniki sveti trije kralji in da so bili le-ti prvi sejalci božje besede: Kristusa so ponesli v svet, njegovo luč in resnico. Bili so takorekoč prvi misijonarji.

STANKO: Tega, si pa nisem mislil, da si si tako dobro zapomnil.

IVAN: Gospoda kateheta vedno rad poslušam.

STANKO: Vidiš, Ivan, če bi šel jaz koledovat in bi kaj zaslužil...

IVAN: Kam bi vtaknil denar?

STANKO: Dal bi ga za misijone.

IVAN: Jaz pa nimam besede pri našem koledovanju. Saj bi navsezadnje mogoče...

STANKO: Mogoče...

IVAN: (*nemirno hodi po sobi, Pavza*).

STANKO (*čez čas*): Ivan!

IVAN: (*molči*).

STANKO: Ivan!

IVAN: Kaj me vznemirjaš. (*Jezno*) Tako sem bil pravkar vesel, pa si me zmotil.

STANKO: (*čez čas*): Daj mi spominsko knjigo!

IVAN: (*mu jo da*).

STANKO (*pri mizi*): Poglej, Ivan! Kaj nič ne premišljuješ o tem, kar je tu notri zapisano?

IVAN (*gre k mizi*): Kaj?

STANKO: Čudne besede. (*Bere*): "Pojdite po vsem svetu in učite vse narode in krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha... Dobremu učencu v spomin napisal gospod katehet..." Ali še veš, o čem sva midva nekoč sanjala, ko sva se igrala prav v tej sobi? Ti si bil misijonar sveti Frančišek, jaz pa tvoj pomočnik. In stopil si na stol in govoril...

IVAN: Kaj sem govoril, Stanko, povej!

STANKO: Prav to, kar je tu napisano. Iz srca in duše, si dejal, da ti prihaja. Zravnal si se, razprostrl roke in govoril: "...prodaj vse, kar imaš, potem pridi in hodi za menoj! To, predragi moji, je klic Jezusov, ki ga slišijo misijonarji, najpridnejši delavci v njegovem vinogradu. Vse posvetno bogastvo zapuste in gredo v daljni svet za Kristusom in s Kristusom".

IVAN: Zakaj me tako mučiš s temi spomini?

STANKO: Ali še veš, kaj sem ti nekoč obljubil?

IVAN: Kaj neki?

STANKO: Veš, ko sem prejle poslušal vašo kolednico:

Luč nebeška zažarela
v jaselcah je Detecu;
nas pa radost je prevzela,
vse smo dali Jezusu...

tedaj se mi je zazdelo, kakor da vidim pred sabo božje Dete, ki steguje proti meni nežne ročice in mi tiho šepeta: daj, pridi, ttpi, ljubi! Svet je velik, ves mora biti moje kraljestvo: Indija, Kitajska, Japonska, širna Afrika — vse te ogromne pokrajine so pred mano, tema poganstva se še zgrinja nađ njimi. Toda vzšla bo zvezda in mi kazala pot kakor nekoč modrim, zvezda božjega Deteta...

in jaz bom šel za njo in...

IVAN: In? (*Trepetaje*).

STANKO: Misijonar bom postal.

IVAN: Misijonar?

STANKO: Da.

IVAN: Stanko! (*kakor v živo zadet*). Tudi jaz čutim isti klic... Tudi jaz bi rad šel. Pa tu notri (*pokaže na srce*) mi nekaj govori: nikar, preslab si, kdo bo s teboj v tolikih nevarnostih, ki ti prete?

STANKO (*vesel*): Pogurn, Ivan! Sejala bova in On bo rast dajal, On, ki je nekoč rekel: Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta! (*proti občinstvu*).

3. prizor.

PETER (*s svojo robo*): Moj Bog, kako ti je to težko!

IVAN, STANKO (*se zdrzueta*): O, že za svete tri kralje?

POLDE, TONČEK (*zasopla vstopita*). Ali sva šla. Toliko, da naju niso zapazili!

IVAN: Kdo?

PETER: Je že vse dobro. Tole bomđ pri vas spravili.

TONČEK (*s sajami v časopisnem papirju; se skuša namazati*): Saj nič ne prime. Poglej, Ivan, saj sem nakradel za dimnikom, komaj sem jih staknil. (*Se maže*).

IVAN: Kaj pa misliš?

POLDE: Že nocoj bi bil rad za Boltežarja. Poglej! (*mu ponudi ogledalo*).

TONČEK: Ojej... Vode, vode! (*ven*).

VSI: (*se zasmеjejo in ga klіčeja nazaj*). ..

POLDE: Bo že prišel, kaj bi ga klicali. Tonček je Tonček.

IVAN: Peter!

PETER: Kaj želiš?

IVAN (*resno*): Kam bomo dali denar, ki ga bomo zaslužili?

PETER: Za žogo.

IVAN (*v stran*): Jaz ne grem koledovat!

POLDE: (*ogleduje garderobo*).

STANKO: Ivan, kaj misliš?

PETER: Tak... Zdaj pa ti?

IVAN: Denar bomo dali za druge namene.

PETER: Kam?

IVAN: Za misijone.

STANKO: Ivan... (*ga miri*).

IVAN: Peter, za misijone, pravim!

PETER: Nikakor. Kdo pa ima to pravico? Jaz ali ti?

IVAN: Kdorkoli že. Je vseeno. Samo...

POLDE: Ivan!

VSI: (*molče*).

PETER: Kakor hočeš! Denar pa vzamem jaz.

POLDE, IVAN: Ti sam?

PETER: Da.

IVAN: Ne grem koledovat.

POLDE: Tudi jaz ne grem.

PETER (*Poldetu*): Kaj, tudi ti si se uprl?

POLDE: Ne grem!

PETER: Kakor hočete. (*Pavza.*) Pa pojdite sami koledovat! Sram vas bodi!
(*Jezno ven*).

IVAN, POLDE, STANKO: (*molče*).

STANKO: Ivan! Kaj si storil Petru?

IVAN (*skrušen k mizi*): Nič!

STANKO: In kaj bo s koledovanjem?

POLDE: Sami gremo, ali ne, Ivan?

IVAN: In Stanko z nami.

STANKO: Novi koledniki! Ta pa je lepa!

IVAN: Da, Stanko, novi koledniki; tudi Stanko bo šel z nami na daljno koledovanje.

POLDE: Kam?

IVAN: V misijone — kot si nekoč sanjal; še veš, kaj nama je povedal gospod katehet?...

POLDE: Nisem pozabil. Še gori v mojem srcu tista iskrica, dal Bog, da ne bi ugasnila!

IVAN: Novi koledniki! (*Vesel vstane*.)

STANKO: Slišiš pesem — našo novo kolednico?...

(*Rahla melodija svetonočne pesmi prihaja iz daljave. Luč pojema, jaslice polagoma zažare in zalijejo s svojo svetlobo ves oder*).

IVAN: Da, slišim...

Mi smo sveti trije kralji —
Jezusovi misijonarji!

(*Sveta pesem jih prevzame, da pokleknejo pred razsvetljene jaslice. Med tem pa zastor počasi pada*).

K O N E C

France Kunstelj, 1944

V NEDELJO, 5. JANUARJA 1958. V BUENOS AIRESU

VII. MISIJONSKA VELETOMBOLA

V SKLAD ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE

ROJAKI! KUPUJTE TABLICE, DARUJTE DOBITKE!

PO MISIJOJSKEM SVETU

NOVO SEMENIŠČE V JUŽNI AFRIKI

Malo semenišče sv. Pija X. v škofiji Umzimnkulu so pravzaprav blagoslovili želani. Blagoslovitvene obrede je opravil domači škof zulujske narodnosti msgr. Dlamini. A stavba je bila dokončno dograjena šele letos. Zdaj študira tam prvih 94 gojencev.

Škofija Umzimnkulu obseže posebno pokrajino, ki je namenjena izključno črnecem. 60 sedanjih gojencev v malem semenišču je iz škofije same, ostalih 34 pa iz drugih južnoafriških pokrajin. Večina govore v zulu, nekateri tudi sust. Blizu semenišča je neka katoliška zasebna pristava, ki z ostalimi katoličani vred velikodušno skrbi za vzdrževanje gojencev.

KATOLIŠKA BODOČNOST V KENYJI

Po poročilih krajevnega škofa iz škofije Nyeri v afriški Keniji povzemamo, kako uspešno delujejo v zadnjih časih tam katoliški misijonarji. Škof zatrjuje, da je vzrok uspehom iskati prvenstveno zaradi revolucijskega gibanja Mau-Mau. Okraj Kikuyu, pravi škof, ki je zaradi prekucuških vpadov več kot veliko pretrpel, išče zdaj nov, pozitiven izhod iz stiske in čuti, kako mu edino katoliška Cerkev lahko resnično in zanesljivo pomaga. Ta katoliška pomoč je v delih krščanske ljubezni, predvsem pa v vzgoji in v šolstvu, kajti domačini iz Kikayu so izredno ukaželjni.

V škofiji deluje lepo število katoliških misijonarjev. Izvečine so, kot tudi škof

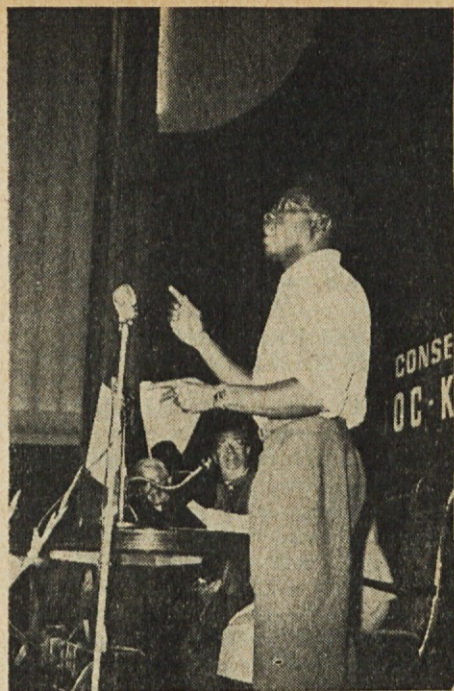
V Rimu se je v letu 1957 vršil svetovni kongres josistov, katerega so se udeležili tudi zastopniki JOC-a iz raznih misijonskih dežel. Tu vidimo nekatere pri zborovanju.

sam, iz Institutta Marije Tolažnice iz Turina: misijonarji in misijonske sestre. Prizadevno pa delujejo tam tudi Misijonski bratje Presv. Srca iz ZDA, pa tudi domači črnski misijonarji in redovnice. Od 60 duhovnikov v škofiji je 12 črncev. Med redovnicami misijonske družbe Brezmadežne je tudi 90 domačih profesorice, ki uče na osnovnih šolah in se ukvarjajo z bolnišnicami in dispanzerji po misijonskih postajah. Misijonske sestre iz Turina pa vodijo poseben zavod za vzgojo bolničark in učiteljic v obrtnih šolah. Med misijonskimi brati sv. Jožefa je tudi 17 Kikuyuveev.

Po uradnih poročilih iz lanskega junija je bilo v Keniji 538.281 katoličanov, ki jim moramo prišteti še 144.221 katehumenov. Od junija 1955 do junija 1956 so misijonarji podelili 25.437 krstov, kar bi se reklo, da pride 75 krstov na misijonarja.

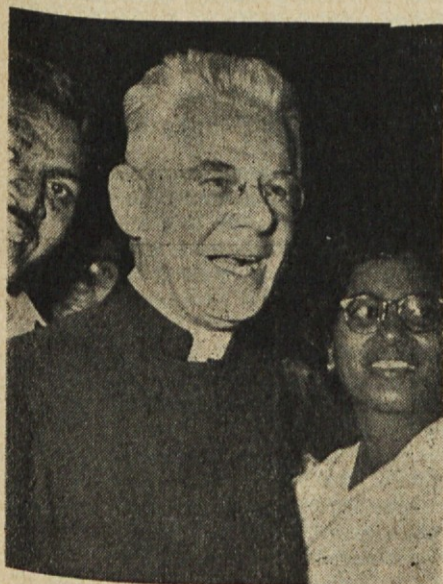
Zanimivo je, da so katoličani v omejeni kenijski škofiji tudi pobudili in denarno podprli snemanje dokumentarnega filma "V senci Mau-Mau", ki ga zdaj s precejšnjim uspehom vrte po ZDA in drugih zapadnih deželah.

Levo: Ustanovitelj JOC-a, kanonik Cardijn, vesel opazuje množice katoliških apostolov, ki jih je on pobudil; zgoraj: črni josist vodi skupno petje na zborovanju.

KATOLIŠKO SVETIŠČE V DŽUNGLI

Nedavno so blagoslovili prvo cerkev v Čendiput, v škofiji Kutak (Indija). Je pa ta cerkev zares nekaj posebnega. Stoji na precej visokem griču, da jo iz daljave nekaj kilometrov že lahko vidiš, sredi gorate pokrajine. Je prav na meji cele vrste vasi in selišč, kjer prav vneto delujejo baptistični protestantski misijonarji; poleg vsega pa je kraj Čendiput, prav tam, kjer stoji nova cerkev, nekako posebno središče za vse okolje, kjer se vsak teden zbere na tisoče Adivasijev (narod, ki tam okrog živi) in prvotnih domačinov. Ti prihajajo tja na nekšen semenj. Novo katoliško svetišče

je spričo tolikšnega dotoka ljudi, pa hkrati tudi po svoji zgradbi sami, ki je vidna daleč okrog, kot nekak resnični svetilnik prave vere sredi indijske džungle. Blagoslovili so novo cerkev prav v dne, ko je v bližnji baptistovski okolici prišlo do velikih notranjih sporov, v katerih so baptisti izgubili lepo število pristašev. Na novi misijonski postaji je že zdaj čez 3000 katehumenov, ki se vneto pripravljajo na krst.

IRAŠKI KRALJ NA OBISKU V KATOLIŠKEM KOLEGIJU

Mladi 22 letni iraški kralj Faisal II., o katerem smo brali, da se bo v kratkem poročil z neko turško princeso, je v družbi svojega strica princa Abdul Ilaha obiskal univerzo Al Hikma in kolegij v Bagdadu; oboje vodijo očetje jezuiti. Kraljevska gosta sta že od nekdaj izkazovala veliko naklonjenost do jezuitskega kolegija, ki ga imenujejo tudi "iraška šola — za iraške otroke". Pred 25 leti je oče sedanjega kralja Faisal I. javno pokazal svoje veliko zadovoljstvo nad prihodom prvih jezuitov v deželo. Zdaj je njegov sin z obiskom v zavodu dal javno priznanje in zahvalo požrtvovalnim misijonarjem, ki se že četrto stoletja trudijo z vzgojo iraške muslimanske mladine. Na kolegiju študira trenutno 700 dijakov. Univerza pa je s predavanji začela v lanskem septembru, ko se je vpisalo prvih 45 akademikov.

Kraljevski obisk je bil mnogo daljši, kot pa je določal dvorni ceremonial. V fizičnem kabinetu so se kralj in njegovi spremljevalci živo zanimali, kako vendar deluje posebni zvonec nad vrati, ki zvoní, kadar kdo vstopi v sobo. . .

JORDANIJA IN KRISTJANI

V času velikih nemirov v letošnjem aprilu, v Jordaniji, ki so jih povzročili komunisti in ki so skoraj pripravili mlađega kralja Husseina do abdikacije (zadržal si je prestol z ameriško pomočjo), so bili krščanski romarji, ki so obiskali jordanski del jeruzalemskega mesta, do-

cela odrezani od sveta. Ukazali so jim, naj ostanejo v hotelih in naj ne hodijo po mestu. Zdaj so se romanja v svete palestinske kraje, ki spadajo pod Jordanijo, spet začela. A ker je politično stanje v državi nezanesljivo in dokaj nevarno, se največ romarjev zadržuje edinole na judovski strani. Libanonci sicer krščanske romarje izredno ljubeznivo sprejemajo, a ker do danes še ni prišlo do nobene pogodbe s sosednim Izraelom, kristjani ne morejo preko libanonsko-izraelske meje.

Sredi maja je 15 jordanskih policistov vdrlo v samostan redovnic sv. Rožnega venca, v mestu Madaba, kjer so kristjani v večini. Mesto je kakih 57 kilometrov oddaljeno od Jeruzalema proti jugovzhodu. Kot se zdi je nek razkolnik, komunist ovadil redovnice, češ da v samostanu zbirajo orožje. Policisti so povprek in počez preiskali samostan, sestre pa v času preiskave zastražili. Tudi v cerkev so šli. Edino tabernaklju so prizanesli. V poslopju niso našli nič sumljivega, vendar je bil samostan celih 48 ur do cela odrezan od sveta. Kongregacija sv. Rožnega venca ima samo arabske redovnice, ki vneto pomagajo duhovnikom latinskega patriarhata po župnijah, vodijo šole, oskrbujejo dispanzerje in skrbe za cerkve.

BOJ PROTI GOBAVOSTI

Predsednik redovne družbe za krščansko ljubezen, Raul Follereau se je nedavno vrnil v Pariz z obiska po Francoski zapadni Afriki, kjer je prepotoval čez 7000 kilometrov in obiskal 32 gobavišč. Ob svoji vrnitvi je povedal tudi naslednje:

Boj proti gobavosti, ki ga vodimo po zamisli glavnega zdravnika dr. Richeta, se je začel. Velike uspehe smo z njim dosegli prav v Francoski zapadni Afriki. V osmih pokrajinah te francoske zveze smo ugotovili 280.000 primerov gobavosti. Od teh smo 121.000 bolnikom nudili prvo potrebno pomoč. Po zaslugi francoske vlade in mednarodnih organizacij se je letos boj proti gobavosti še povečal. Saj od

njegovega izida zavisi usoda pol milijona ljudi samo v francoski Afriki. Naša organizacija se poslužuje vseh sredstev, da pride čim prej do bolnikov. Mala vojska "krščanske ljubezni" sestoji iz kakih 1500 bolničarjev in njih pomočnikov, ki delajo pod vodstvom 56 zdravnikov. Ti vsak mesec prehodijo vsaj 450.000 kilometrov, se pravi enajstkrat okoli sveta... vse samo z namenom, da bi pomagali go-bavam, pa da bi jim skušali lajšati težko usodo, če mogoče tudi ozdraviti jih.

Organizacijo v glavnem podpira francoska vlada z 816 milijoni frankov, pa mednarodne organizacije, ki prispevajo ostalih 180 milijonov. Pred 25 leti so Francozi pokrenili podoben boj proti spalni bolezni in so imeli lepe uspehe.

MISIJSKOSTVO NA KOREJI

Širjenje božjega kraljestva na Koreji je po nedavni nesrečni vojni v polnem razmahu. Vsako leto je več krstov. Leta 1955 je bilo krstov 17.211, v katehumenatu pa 26.525 pripravnikov. Leta 1956 pa so krsti porasli na 20.451, katehumeni pa na 45.228. Seveda pa ta porast katoličanov iz leta v leta zahteva tudi več in več novih apostolskih moči, ki naj bi pomagale duhovščini, danes z delom preobloženi.

V prestolnici južne Koreje, ki je mesto Seul, je danes 19 katoliških župnij, ki imajo skupno 40.371 faranov. Če bi bilo duhovnikov več in tudi denarnih sredstev več, bi ustanovili lahko vsaj deset novih fará. Apostolski vikariat v Seulu je že ob koncu letošnjega leta štel 40 župnij z 92.821 verniki in 13.682 katehumeni.

V tej deželi pa, kjer se katolištvo tako naglo širi in kjer je potreba po duhovnikih čedalje večja, je eno samo bogoslovje — v Seulu, kjer filozofijo in teologijo študira 203 gojencev; 232 pa je srednješolcev, o katerih upajo, da se bodo mnogi pozneje odločili za duhovništvo. Malo semenišče je vojna docela uničila. Po zaslugi ameriških in evropskih katoličanov pa s pomočjo, ki jo je naklonila Propaganda, postavljajo zdaj

Predsednik južnega Vietnama, ki je katoličan.

novi semenišče za 300 gojencev. Če bo zadosti sredstev, bo zavod letos dograjen: a potrebnih je še 45.000 dolarjev! Zavod je dejansko velikanska nujnost, saj morajo škofje leto za letom zavračati prijavitelce zaradi premajhnega prostora. Letos so od 125 prijavljenih sprejeli lahko 64 gojencev, medtem ko jih je v bogoslovje lahko vstopilo le 32 od 49, ki so se prijavili. Tako bodo morali poskrbeti, da bodo po otvoritvi nižjega tako razširili tudi višje semenišče. Na praznik sv. Jožefa so v duhovnike posvetili spet 7 korejskih diakonov; a to je za velikansko Korejo kaj malo, se pravi za prebivalstvo, ki šteje čez 21 milijonov duš!

Izredno vneti so v svojem krščanskem apostolatu člani Marijine legije, ki de-uje že v 5 seulskih župnijah in so jo organizirali tudi med srednješolci in

akademiki. Korejska ustava zagotavlja svobodo vere. Katolicizem narašča bolj in bolj. Pogosto pravijo pagani: "Katoliška vera je zares prava in dobra vera; če hočemo biti še verni, moramo postati katoličani..." Državne in zasebne osnovne šole, kolegiji in univerze prosijo škofe, naj jim pošljejo katoliške duhovnike, ki bodo mladino učili vero in moralo. Na vso žalost je še vedno mnogo premalo apostolov po cerkvah, bolnišnicah, v šolah. Tudi organizacija KA je še mnogo prešibka.

DVA NOVA KOREJSKA ŠKOFA

V letošnjem maju so bili posvečeni trije novi misijonski škofje, vsi trije namenjeni Koreji. Dva od njih sta Korejanca, tretji pa Amerikanec.

Msgr. Jernej Kim, je prvi apostolski vikar v mestu Čon-Hiu. Posvečenje je bilo v glavni katoliški cerkvi tega mesta na dan, ko je novi škof obhajal srebrno mašo. Drugi je msgr. Janez Krstitelj Čoi, ki je prvi apostolski vikar mesta Pusan. Posvečenje je prejel na praznik Vnebohoda v Pusanu. Amerikanec, msgr. H. Henry pa je apostolski vikar v Kwang-Hiu. Posvetili so ga v škofa v Bostonu.

Danes je na Koreji že 5 škofov domačinov. Med njimi tudi msgr. Hong, apostolski vikar iz prestolnice severne Koreje, o katerem že dolga leta ni nobenih vesti. Poleg teh pa vodijo Cerkev še štirje inozemci: dva Francoza, en irski škof in en severnoameriški.

ZARADI POMANJKANJA SREDSTEV

Na velikem otoku v delti veletoka Godavari (Indija), ki pripada škofiji v Vihayavada, so pred dobrim letom končali z gradnjo katoliške bolnišnice. Zaradi pomanjkanja sredstev pa prepotrebna bolnišnica še vedno ni pričela delovati. Otok ima kakih 800.000 duš. Vsi ti ljudje so neznansko razočarani, ker so prej s tolikšnim upanjem in hrepenenjem čakali, da bi bolnišnico že skoraj odprli: saj je edina na celem otoku.

Misijonska postaja v Godavari je še mlada. Ustanovili so jo 1953. Vodijo jo

misijonarji iz Milana. Še niso dobro prišli tja, že so ljudje navalili nanje s prošnjami, naj postavijo bolnišnico pa porodnišnico, češ da vsa pokrajina ne premore ne enega ne drugega. Ni se čuditi, če so ljudje takoj po prihodu misijonarjev prišli s takšnimi prošnjami: sloves o katoliških bolnišnicah v Indiji je prišel v to pokrajino že mnogo pred misijonarji. Zato pa so jih tudi ljudje, vsi v upanju, naravnost z odprtimi rokami sprejemali v prepričanju, da se jim bodo zdaj davne želje skoraj uresničile.

Misijonarji sami so se kaj brž na lastne oči prepričali, da je gradnja bolnišnice zares nujnost: stalne poplave Godavarija, ki prihajajo iz leta v leto, za cele mesece odrežejo prebivalstvo docela od drugih civiliziranih središč; bolniška pomoč od zunaj je dejansko nemogoča. Misijonarji so tedaj kupili zemljišče in so za 60.000 rupij, ki jih je velikodušno podaril nek hindujski trgovec, pozidali bolnišnico. Huda je zdaj bolečina misijonarjev, ki gledajo mrtvo stavbo, pa ni denarja, da bi jo opremili: manjka prav vse — postelje, zdravila, kirurške potrebščine, pa še posebna hiša za usmiljenke, ki naj bi prevzele vodstvo bolnišnice.

KAPELA ZA AKADEMIKE NA FORMOZI

Katoliški akademiki, ki študirajo v Taičungu (Formoza), nimajo lastne univerze. Predavanja obiskujejo na protestantski. Zavedni akademiki pa hočejo imeti vsaj lastno kapelo, če že nimajo vseučilišča. Zato so v bližini univerze najeli večjo dvorano, ki so jo preuredili v priložnostno kapelo. Tam imajo vsak dan sveto mašo. Mašuje pa jim jezuitski misijonar, njihov duhovni voditelj p. Lefeure S.J. Kapela služi tudi za zborovanja, pa za zasebno predavalnico, kjer akademiki skupaj študirajo važna katoliška vprašanja in resnice, razmotrivajo socialno vprašanje in študijsko spoznavajo katoliško bogoslužje. V čast tem katoliškim akademikom še to, da nosijo vse stroške za vzdrževanje kapele sami!

☆ IZ PISEM SLOVENSkih MISIJONARJEV ☆

Iz Faridpurja v Indiji se je oglasil o. Albin MIKLAVČIČ S.X. s pismom dne 10.6.57.

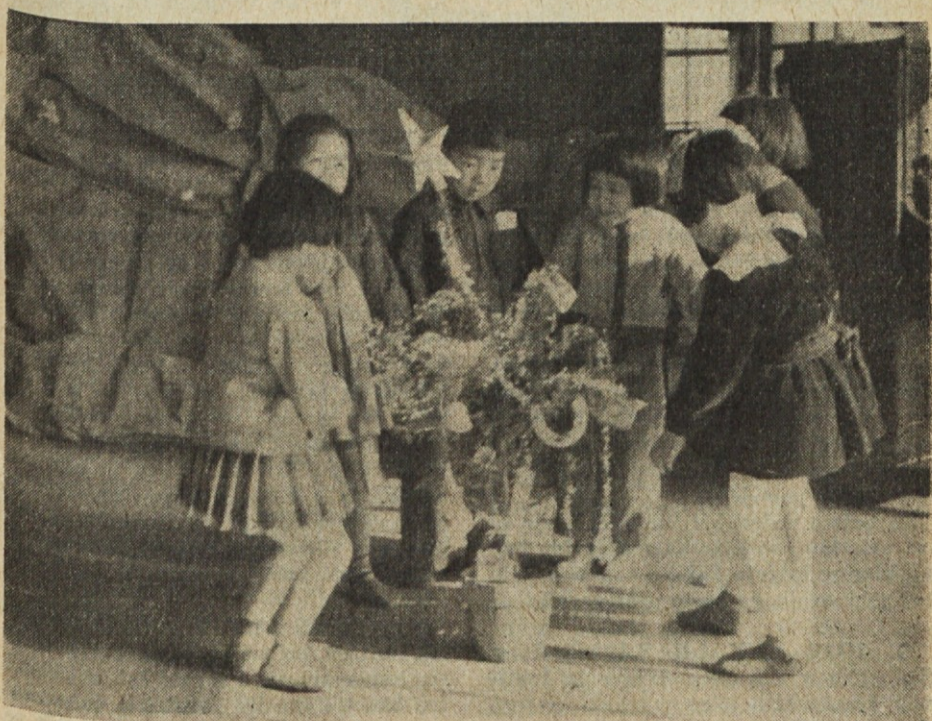
Res ne vem, kako naj se Vam zahvalim za pošiljko 100 dolarjev, katero sem dobil pred dnevi. Še isti dan sem Vam hotel pisati, pa sem bil preobložen z delitvijo oblek med svoje katoličane in katehume.

Kar se mene tiče, vem, da bi Vam lahko dosti povedal o svojem prejšnjem 18 letnem delovanju na Kitajskem, pa rajši ne mislim več na ona leta, ki mi vzbudijo pravo domotožje, dasi večkrat

mislim in molim za preganjano kitajsko Cerkev. Rekel sem, da se mi vzbudi domotožje po Kitajski. Res, prevelika razlika je med Kitajskimi, tudi novimi (n. pr. 10 letnimi) katoličani in tukajšnjimi, dasi že starejšimi (n. pr. 50-80 letnimi) katoličani. Vzrok temu je, ker so vsi bivši protestantje, v katerih ni prave vere, gorečnosti, nadnaravnega smisla. Poleg tega imajo prepričanje, da je misijonar dožan dati jim vsega, kar potrebujejo in kadar potrebujejo, od obleke do živeža. Če ne dobijo, se prav lahko — in brez pomisleka — vrnejo med protestante (dasi tudi tam ni drugega kot

Pri božičnem drevescu...

Iz misijona usmiljenke s. Zupančič, Maiko, Japonska

upanje na bodočo pomoč); in ko bo upanje v pomoč pri nas, se spet vrnejo k nam...

Lahko si mislite, kako težavno mi je delovati tu in popravljati napačno mišljenje. Prav tokrat sem napravil prvi korak v tem; upam, da bo uspelo. Dal sem namreč obleke samo odraslim, ki se kaj potrudijo za pravo katoliško življenje, ki dovolj v cerkev prihajajo in otroke v šolo pošiljajo. Precej jih je ostalo tokrat samo z upanjem v bodoče — če se bodo boljše obnašali. Za otroke, ki v šolo zahajajo, sem pustil obleke kot vsako toliko mesečno obdarovanje. Ta način vleče tudi mnogo hindujskih otrok v našo osnovno šolo, v katero je sedaj vpisanih čez 60 šolarčkov. Lani jih je bilo nad 100, potem pa so bili rovarili proti nam nekateri zagrizeni hindujci in večina staršev se je bila plašala. Imam 2 učitelja, eden je katoličan, drugi hindujec, pa dober mož poštenjak. Dasi ni obvezan biti v šoli do zadnje ure, ki je čas verouka, si je sam navzel nalogo, da ono uro poučuje najmlajše katekizem in molitve na pamet. Mogoče mu bo prav to pomagalo do prave vere. Če bi imel oni katoliški učitelj več apostolskega duha, bi lahko več nanj vplival. Dasi je moja župnija zelo obsežna (šteje okrog pol milijona prebivalcev), imam jaz samo okrog 700 katoličanov z odpadniki vred in okrog 100 katehumenov, ki so razdeljeni na tri vasi, ki niso oddaljene med seboj. Misijonsko delo je težavno tudi, ker je prebivalstvo povečini hindujsko, malo sprejemljivo za kat. vero, in dober del muslimanov, ki so zelo trdni v svoji veri. Poleg tega je v veljavi zakon, da se musliman ne more spreobrniti k drugi veri, če ni polnoleten.

Če hočete vedeti bolj natančno, kje se jaz nahajam, poiščite na zemljevidu točko, kjer se križata 23° 30' vzporednik in 90° poldnevnik, pa boste prav zadeli.

O. JOŽE CUKALE S.J. piše č. g. Wolbanku v Združene države iz Indije med drugim tudi tole:

Vodstvu Slovenske misijonske zveze v

Buenos Airesu sem se zahvalil za denarne pošiljke zadnjega časa. Ko sem pisal tisto zahvalo, sem z enim očesom gledal v Južno, z drugim pa v Severno Ameriko, kajti zahvala gre rojakom v obeh deželah. Kadar molim za svoje drage misijonske prijatelje, posebno za tiste, katerih oko in srce je obrnjeno proti Indiji in so njih prsti uklenjeni v rožnate venec, takrat so vsi z menoj na pateni in prepričan sem, da imajo angeli veliko dela, ko odnašajo moje prošnje zanje v nebo.

Zdaj mi jemlje precej časa tekanje po uradih za dosego dovoljenja za nadaljnje bivanje v Indiji, pa je težko, ker sem brez državljanstva in brez pravega potnega lista. Moj vatikanski potni list je že potekel, drugega, svojega mi ne marajo dati. Je precej protislovja pri teh ljudeh: Visoki funkcionarji na vsa usta hvalijo naše vzgojne ustanove in pošiljajo svoje otroke vanje, a ne zganejo s prstom, da bi omogočili vstop in obstoj krščanskim vzgojiteljem. "Delo je odlično, a kako ga boste nadaljevali, je vaša privatna zadeva...", tako približno govore. Hvala Bogu, da mi je prav pred kratkim priskočil na pomoč papeški internuncij in mi obljubil, da bo v Rimu izposloval podaljšanje vatikanskega potnega lista. Tako bom mogel spet nekaj časa nadaljevati moje delo med Indijci, ki so mi med tem prirasli k srcu, kakot da bi zrasli kje pod Triglavom ali kakor so Tebi Kitajci. To približanje domačinom je pač sestavni del misijonskega poklica in sad božje milosti. To povdarjam, ker moram istočasno zatrditi, da ta prilagoditev ni tako samoposebi umevna stvar pri človeku, ki mu je bila domovina tako trdno pri srcu prirasla in pa upoštevajoč, da je mentaliteta Indije prav diametralno nasprotna oni, v kateri sem preživel svojih prvih trideset let.

Naši fantiči v fari, ki šteje toliko revnih staršev, so precej zapuščeni in versko zanemarjeni. Pa sem šel in obrazil vsa zakotja ter jih povabil k duhovnim vajam. Izmed šestdesetih povabljenih se

Z obiska č. g. Slapšaka iz U.S.A. pri jezuitskih misijonarjih v Bengaliji. Od leve na desno stoje: p. Poderžaj, br. Lukan, č. g. Slapšak, p. Ehrlich in p. Demšar.

Jih je vsaj trideset udeleževalo pobožnosti. Ti fantje so večinoma brezposejni ali pa zaposleni kot peto kolo v bližnjem pristanišču. Spijo kar tam ali pa na cestnih pločnikih, le od časa do časa se prikažejo domov. Molite zanje, da jih pritegnem bliže k Cerkvi in Bogu! Če bi imeli kaj izobrazbe, bi jim človek lahko ponudil kako pošteno delo, tako pa so v rokah izžemalcev. Nujno bi potrebovali obrtno šolo. Polovico denarja je že pri rokah, drugo bo pa že kako prišlo... Če se ne zganemo takoj, bo naslednja generacija — generacija beračev... Celo fantje z maturo v žepu, se borijo za košček kruha.

Drugi načrt, ki ga bo treba v doglednem času udejestviti, je pa otroški vrtec, namenjen zlasti deklicam takih staršev, ki so čez dan zaposleni izven doma. Mo-

l'te tudi za naše katehumene, ki niso ravno najboljši "materijal", a dobri Bog bodi hvaljen tudi za kos kruha, kadar ni kolača. Saj On lahko naredi iz njih dobre krščanske občane. Sicer pa je to splošna težava vseh misijonarjev, da nimajo med svojimi kandidati za vero ravno najboljših osebnosti...

iz indijskega misijona v Kalkuti je pisal p. DEMŠAR S.J.:

Dragi gospod urednik!

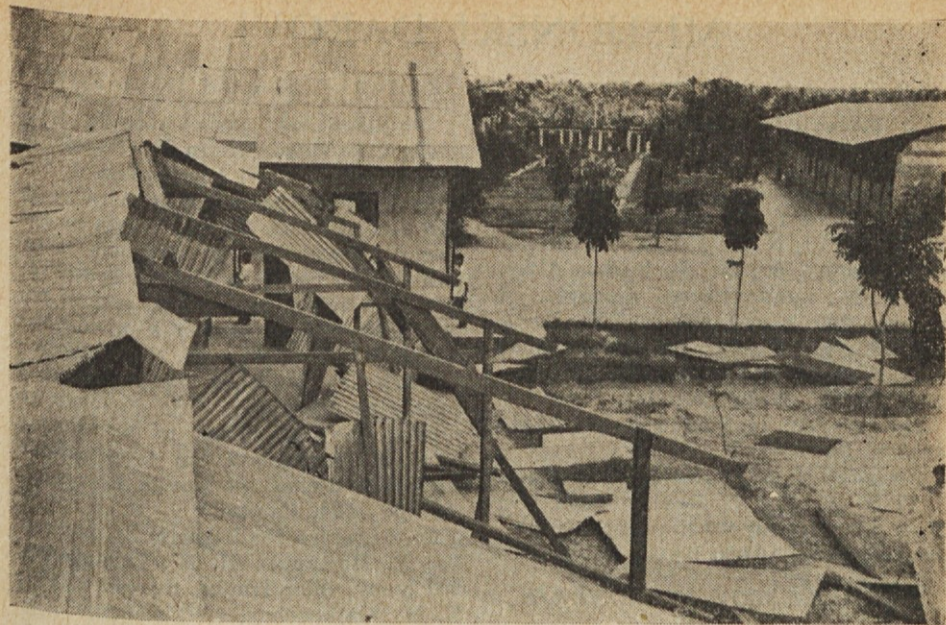
Oprostite mi, da se Vam tako dolgo ne zahvalim za lepe "podóbice", ki ste mi jih poslali po patru Slapšaku. Zelo smo bili veseli njegovega obiska in razgovarjali smo se pozno v noč o vseh novicah, iz stare in nove domovine, saj ga vsi dobro poznamo posebno p. Poder-

na in-
komet,
ga žel
strehe
li, sem
večerji.
nil sem
ot sem
ela hiša
pobral

Te štiri slike in ona desno kažejo razdejanje, ki ga je napravil vihar v misijonu misijonarja Majcena S.D.B. v Vietnamu.

a me je leva roka začela boleti, mislil sem, da sem se le malo opraskal in bo hitro dobro. Drugi dan sem šel k doktorju, ki je takoj napravil rentgensko sliko in mi pokazal, da sem si zlomil obe roki, desno in levo, na levi roki večjo kost, ki veže roko s komolcem, in več kosti v zapestju, a na desni tudi več kosti v zapestju... Obe roki mi je dal v gips, in tako sedaj sedim v sobi, "brezposelen". K sreči desna roka ni preveč polomljena, le nekaj kosti, pa mi jo je doktor tako dal v gips, da še lahko uporabljam prste - a ne palca. In tako lahko vse sam delam, jem, se oblačim, in sedaj tudi lahko z enim prstom Vam pišem, le peresa še ne morem v roki držati, zato boste Vi sami morali dati strešice na s, e, z.

Čez 4 tedne in 3 dni bom zopet dober in pohitel bom, da Vam pošljem one tri članke, ki jih še moram natipkati, slike imam že vse urejene, le malo potrpljenja bo treba!

Še enkrat hvala za vso pomoč in molitve.
p. *Lojze Demšar, S.J.*

IZ KEIMOSA v Južni Afriki se je kratko oglasila M. VINCENCIJA NOVAK iz družbe Oblatinj sv. Frančiška Saleškega. Takole se zahvaljuje za poslano pomoč:

Pred nekaj dnevi sem prejela ček sto-devetdesetih dolarjev za nas šest Slovenk v Južni Afriki. Takoj sem ček izmenjala na banki ter misijonarkam razposlala vsakj svoj del. Najlepši Bog plačaj za meni določeno vsoto 30 dolarjev! Nadaljujemo z našim prizadevanjem orati ledino, čeprav nam hude napetosti med belimi in črnimi delajo nemajhne težave, še bolj pa negotovost glede naših katoliških šol. Kraljestvo božje silo trpi. Tudi me Slovenke hočemo trdno stati z onimi, ki ga otemajo. Vemo, da Vaše molitve spremljajo naše napore in smo hvaležne za to nujno duhovno pomoč. Hvala Bogu, kljub vsemu se število katoličanov veča. V tem letu imamo že do meseca julija 123 katehumenov, polovica iz vrst protestantizma. Potrebujemo novih poklicev, kajti dela je veliko, delavcev pa tako malo.

MISIJONSKI DAROVI

DAROVI ZA

"BARAGOVO MISIJONIŠČE"

Argentina (v pesih): M. H., Lanus, 100; iz nabiralnika v kapeli Marije Kraljice v Lanusu, 80; ga. Miklič, Lanus, 40; N. N., 10; N. N., 100; N. N., za uslišanje Baragi, 60; N. N., Buenos Aires, 25; N. N., Lanus, Baragi v zahvalo za zdravje, 200; č. g. Jan Ivan C.M., Cortinez, 250; ga. Koprivnikar, Lanus, 100; č. g. Franc Novak, San Luis, 100; Monika Pezdirc, Villa Ballester, 270.

Ecuador: č. g. Stanko Boljka C.M., 40 dolarjev.

Kanada: N. N., Battava, 25 dolarjev.

Trst: N. N., družbenica, 5000 lir; N. N., družbenica, 400 lir; N. N., iz Boršta pri Trstu, 10.000 lir.

SKLAD ZA SLOV. MISIJONARJE

Argentina: Kristina Rijavec, 20 pesov; Ciril Pregelj (Villa Madero), 35 pesov; ing. Ivo Kertelj, 10 pesov.

Trst: Marijina družba, 10.000 lir; N. N., Novi Sv. Anton, 10 dol.; župnija Opčine, 3.300 lir; gospa Valentič, zlat prstan in dva švicarska franka.

Egipt (Kairo): Zbirka č. Mariborskih školskih sester, 6.000 lir.

Venezuela (Caracas): Družina Sodja, 3 dolarje.

Avstralija (v avstralskih funtih): Po 1 funt: N. N., N. N., Ignacij Ahlin; po pol funta: N. N., Ignacij Lovrenčič, Janez Grbec, Ciril Kernjuz, Franc Flajnik, Franc Malé, Ivan Kovačič, Milan Kunc, Tone Jesenko; gospe I. Kaluža, F. Likar, F. Kersini.

ZAHVALE BARAGI IN DAROVI

"Obljubila sem javno zahvalo svetniškemu kandidatu škofu Fr. Baragi. V moževi neozdravljivi bolezni sem se zatekla k njemu po pomoč in zdravje in sem bila uslišana. Na tem mestu se mu javno zahvaljujem in darujem skromen dar 50 pesov za njegovo beatifikacijo. Priporočam pa vsem, ki pomoči potrebujejo, naj se zaupno k njemu zatekajo in bodo uslišani. N. N., Mendoza."

"Javno se zahvalim škofu Frideriku Baragi za uslišano prošnjo. Ponovno ga prosim v veliki zadevi in priporočam vsem, ki so v težavi, naj se le zaupno obrnejo k njemu. — Marija Lovrenčič, Cabildo 3594, Capital."

Za Baragovo beatifikacijo so darovali (po P. Homanu): N. N., Carapachay, 200 pesov; šiler Ivanka, Saavedra, 300; N. N., Carapachay, 100; Rozalija Klemenčič, Munro, 100. — V zahvalo za pomoč v zdravju za Baragovo beatifikacijo družina Barle, Lanus, 100. — Bavdaž Frančiška (po gdč. Silič, Trst) 5.000 lir za Baragovo beatifikacijo v zahvalo za uslišano prošnjo.

RAZNO

Splošno za misijone: družina Vombergar, 50 pesov; N. N., Bilinghurst, (po A. Avguštinu), 30; ga. Koprivnikar, Lanus, 20.

Tiskovni sklad: šiler Ivanka (Saavedra), 100 pesov.

Zvzmke: Marijine družbenice iz Trsta, več kilogramov; špacapan Bernard, Lanus; Rev. Jože Peterlin, Río Negro; g. Bratina, Graz (Avtrija).

Iz uprave

Kot lahko opazite na zadnji strani platnic, stopajo Katoliški misijoni pred Vas v Argentini malo podraženi. Povišek naročnine znaša 15 pesov. Skrajna je upravnik tuhtal, kako bi pred naročniki opravičil zvišano ceno, pa si je kmalu mislil: "Saj se ti bodo še otroci

smejali, če boš skušal dokazovati, da je povišanje za 15 pesov potrebno. Rajši se opraviči in skušaj razložiti — če moreš —, kako si upajo K.M. stopiti v novo leto samo za teh par pesov dražji." To pa se mu spet ni zdelo vredno pojasnjevanja, ker nobenega odjemalca ne

skrbi, zakaj se kaka stvar podraži samo za toliko (in ne več). Eno bi rekli: Uprava je storila ta *skromen* korak v upanju, da bodo naročniki razumeli njeno radodarnost in jo podprli z rednim, kar v tem slučaju pomeni hitrim, takojšnjim poravnanjem naročnine. Tako, dragi naročnik: Ti čimprej opravi s KM za tekoče leto, ostale skrbi pa prepusti upravi in tistim, ki se okrog nje bore za obstoj in razvoj Tvojega priljubljenega mesečnika.

Naročnikom iz Argentine: Da se izognemo (mi in Vi) nepotrebnim težavam, prosite vselej svojega poverjenika.

MISIJONSKA NEDELJA 1957 V ARGENTINI

Misijonsko nedeljo 1957 smo v Buenos Airesu tako'e proslavili:

Velik plakat v dveh barvah pred vhodi v cerkve, kjer se na petih krajih obaja slovenska služba božja, je že nedeljo preje opozarjal slovenske vernike na misijonstvo in Misijonsko nedeljo, predzadnjo v oktobru. Verski tednik "Oznanilo" je objavil poldrugo stran misijonskega gradiva.

Na Misijonsko nedeljo sâmo so bile pri slovenskih mašah pridige o misijonih. Popoldne pa je bila misijonska molitvena ura v cerkvi v Ciudadeli, nato pa v cerkveni dvorani igra "Kdo bo plačal?". Udeležba je bila bolj skromna, to pa zato, ker se je vršila na isto nedeljo popoldne še neka druga slovenska prireditve, ne misijonskega značaja, ki je pritegnila veliko rojakov. Pač pa so imeli v Slovenski vasi v Lanusu, odkoder jih le malo more obiskovati centralne prireditve, pristrčno misijonsko akademijo ob odlični udeležbi. Majhna udeležba na igri "Kdo bo plačal?" na samo Misijonsko nedeljo pa se je nadomestila s tem, da so požrtvovalni igralci izno dvakrat ponovili, in sicer na priznan Vseh svetih v Lanusu, naslednjo nedeljo 3. nov pa v San Justo, kjer so stvar tudi najbolje predstavili.

Mirno lahko rečemo, da so tako režiser kot igralci odlično zadeli značaj celotnega dela in posameznih vlog in igrali

da Vam za plačano naročnino (ali različne darove) izstavi potrdilni listek (ki ga je dobro shraniti).

Naročnikom iz U.S.A., Kanade in drugih dežel: Ne pošiljajte dolarjev v pismih; se prepogosto zgodi, da ne pridejo na cilj, ampak ostanejo na kakem poštnem uradu.

Vsem naročnikom: 1) Čekov in pošt-nik nakaznic ne naslavlajte na "Katoliške misijone", ampak na ime upravnika ali urednika! — Bog povrni uslugo!

2) Sporočite takoj upravi ali svojemu povejniku morebitno spremembo naslova!

vse lepo naravno, brez pretiravanja, zvesto sledeč zamislim avtorja p. HaECKA S.J., ki je igro napisal kot bivši indijski misijonar in vodja vseh jezuitskih misijonov. O kaki umetniški dovršenosti režije in igranja bi težko govorili, saj ni bilo časa za temeljiti študij in mnogi igralci so bili začetniki. A tako kot je bila igra predstavljena, zlasti v tretjem nastopu v San Justo, je dosegla svoj namen v polnosti: pokazala nam je košček vsakdanjega misijonarjevega življenja v Indiji, kjer se ima misijonar boriti ne toliko s poganskimi božanstvi ali zvermi, kot s pomanjkanjem neobhodno potrebnih sredstev za moderni apostolat.

Slovenska misijonska zveza se na tem mestu posebno zahvaljuje g. inšpektorju Štancerju, ki je kot režiser vložil toliko truda in sposobnosti v predstavo; g. Cirilu Markežu, ki je zaigral misijonarja z vso preprosto prepričevalnostjo in pač nosil levji delež pri uspehu, drugim igralcem gg. Urhu, Kastrevcu, Hribovšku in Bezniku, pa Lojzetu Rezlju, malemu Nežku Kalanu in njegovim lanuškim tovarišem Burji, Grbeu in Janu, kakor tudi predsedniku argentinške misijonske podzveze g. Marjani Lobodi za uvodne besede ter vlogo šepetalca. Po-udarimo naj tudi hvaležnost prideditelja odboru Slovenske vasi v Lanusu, ki je

pri tamkajšnji ponovitvi lepo pomagal, pa g. tajniku zadruga "Naš dom" v San Justo g. Ovnu, ki je bistveno pripomogel k lepo uspeli drugi ponovitvi. (Milmogrede rečeno v San Justo je bila pred igro lepo obiskana molitvena ura za misijone v cerkvi.)

Misijonskim odsekom po svetu pa igro, ki je izhajala v Kat. mis. lanskega letnika, zelo priporočamo za uprizoritev: ne zahteva veliko oseb, tudi ne najboljših moči, ima same moške vloge, ni združena s posebnimi stroški scenerije, rekvizitov in podobnega, pa vendar nudi gledalcem verno, realistično sliko vsaj enega od številnih velikih misijonskih problemov: Kdo bo plačal — namreč vse, kar potrebuje misijonar za ostvaritev zunanjih pogojev širjenja Kraljestva Kristusovega v svetu. L.L.C.M.

Prizori z igre "Kdo bo plačal?"
v Buenos Airesu

Tu desno: Misijonar (Markež Ciril) pregleduje domačo nalogo malega šolarja Rama (Kalan Nejko); ob strani sedi katehist Francis (Beznik Frido). — Misijonar v družbi z Morrisom (Urh Jože) posluša jadikovanje kristjana Bastiana (Hribovšek Franc). — Mohamedanski oderuh Ali (Rezelj Lojze) pred Bastianom.

Na ovitku: Zgoraj skupina vseh igralcev z režiserjem Ludvikom Štancerjem. Od leve na desno: Notar (Grbec), katehist (Beznik), protestantski pastor (Kastrevc), misijonar (Markež), Morris (Urh), služabnik (Burja), Ali (Rezelj), Bastian (Hribovšek); spredaj Antony (Jan) in Ram (Kalan). — Sliki spodaj: misijonar v razgovoru z Alijem in protest. pastorem.

Vse fotografije te igre je iz prijaznosti brezplačno za "Katoliške misijone" posnel in izdelal slovenski fotoateljé "Vipava", za kar mu iskreni: Bog plačaj!

"Katoliški misijoni" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze" in "Južnoameriške Baragove zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Lenček Ladislav C.M. Upravlja Franc Buh C.M. - Naslov uredništva in uprave: Montes de Oca 320, Bs. Aires, Argentina. Tiska "Federico Grote", Montes de Oca 320 (Lenček Ladislav C.M.). - S cerkvenim dovoljenjem

NAROČNINA "KATOLIŠKIH MISIJONOV" ZA LETO 1957:

V Argentini 60 pesov; v U.S.A. in Kanadi 2.50 dolarja; v Italiji 1.400 lir; v Avstriji 40 šilingov; v Angliji in Avstraliji 1 funt; v Franciji 800 frankov. Drugod 2.50 dolarja.

MISIJSKE TISKOVINE SE PLAČUJEJO NA SLEDEČIH NASLOVIH

- Argentina: Franc Buh C.M., Misijonska pisarna Montes de Oca 320, Buenos Aires.
- U.S.A.: Rev. Charles Wolbang C.M., St. Vincent's Sem., 500 East Chelton Ave., Philadelphia 44 Pa. — Rudi Knez, 13810, Eaglesmere, Cleveland 10, Ohio. — Mary Vavpotič, 1923 W. 22nd Pl., Chicago 8, Ill. — Anica Tushar, Box 731, Gilbert, Minn.
- Kanada; za Toronto: Rev. John Kopac C.M., 59 Manning Ave. Toronto 4, Ont. — Rev. Martin Turk, 545 Mahon Ave., North Vancouver, B. C.
- Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte s. Ilario Gorizia.
- Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.
- Francija: Louis Klančar C.M., Rue de Sèvres 96 Paris (VI).
- Avstrija: Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J., Kärnten, Austria. — Rev. Miklavž Anton, Spittal a/Drau, D. P. Camp, Kärnten, Austria.
- Avstralija: Franc Vrabc, 28 Beaufort St., Woodville, S. Australia.

Iz vsebine: Uredniškovi misijonski zapiski — Pij XII., velik misijonski papež — Rim, Atene Nairobi in nazaj — Težka pot (izpoved japonske akademičarke) — Črna Afrika v nevarnosti — Mladi misijonarji (otroški prizor) — Po misijonskem svetu — Iz pisem slovenskih misijonarjev — Misijonski darovi — Misijonska nedelja 1957 v Argentini — Iz uprave — Abuma

Registro de
la Prop. Int.
No. 528.263

CORREO
ARGENTINO
Suc. (84) (B)

TARIFA REDUCIDA

CONCESION 5612

Director responsable: Lenček Ladislav C.M.
Domicilio legal: Cochabamba 1467
Buenos Aires